

A
R
C
H
T
R
I
P

2
0
1
8

ARCHTRIP 2018 - bedeker

Odborná študijná cesta_Proffesional study trip

Nemecko_Švajčiarsko_Taliansko_Germany_Switzerland_Italy

Autori_Authors Filip Bránický_Roman Ruhig_Ema Ruhigová
Nora Naddourová_Martin Poliak
Alexander Topilin_Lukáš Vargic_Pavol Paňák

Foto_Photo Filip Bránický_Ema Ruhigová_Roman Ruhig

Recenzenti_Reviewers Michal Bogár_Jana Gregorová

Editor_Editor Roman Ruhig

Grafický dizajn_Graphic design Ema Ruhigová

Text_Text Filip Bránický_Roman Ruhig_Ema Ruhigová

Nora Naddourová_Martin Poliak

Alexander Topilin_Lukáš Vargic

Preklad_Translation Adriána Pitáková

Písmo_Font collection Agency FB, ISOCPEUR

Vydavateľstvo_Published by Pre-um, o.z.

Náklad_Amount 100 kusov

Počet strán_Number of pages 120

Prvé vydanie_First edition

Všetky práva vyhradené_All rights reserved

Vydavateľstvo_Publishers Pre-um o.z.

ISBN 978-80-89954-03-2

Naše pad'akovanie patrí najmä hosťujúcemu profesorovi architektovi Pavlovi Paňákovi, architektke Zuzane Dohňanskej a architektke Vladimíre Šimkovičovej za kavlitný výber navštívených stavieb. Magisterke Márii Horváthovej ďakujeme za celkové organizačné zabezpečenie celej cesty. Architektovi Marekovi Peľovskému za možnosť odpublikovania jeho vnímania danej architektúry prostredníctvom autorských škíc. Občianskemu združeniu Pre-Um za vydanie monografie a v neposlednom rade Katedre architektúry na Stavebnej fakulte STU v Bratislave, že už 7. krát prebrala záštitu nad cestou za architektúrou ARCHTRIP.

5	OBSAH_CONTENTS	65	14_SITE A - UNIVERSITY OF EDUCATION ZURICH
3	AUTORI_AUTHORS	69	15_SITE C - OFFICE BUILDING LAGERSTRASSE HOUSE
7	ÚVOD_INTRODUCTION	73	16_SWISS NATIONAL MUSEUM - EXTENSION
9	MUNICH	79	MILAN
11	01_WAGNISART	83	17_FONDAZIONE FELTRINELLI
15	02_SCHWÄBINGER TOR	89	18_GALLARATESE HOUSING D BLOCK
19	03_RESIDENTIAL TOWERS AT HIRSCHGARTEN	93	19_UNIVERSITY LUIGI BOCCONI
23	04_ADAC HAUPTQUARTIERS	97	MODENA
27	05_ALTE PINAKOTHEK	99	20_SAN CATALDO CEMETERY
31	06_NS-DOKUMENTATIONSZENTRUM MÜNCHEN	105	21_ENZO FERRARI MUSEUM
35	07_TECHNICAL UNIVERSITY OF MUNICH -BUILDING 0505	109	VENICE
39	08_LENBACHHAUS MUSEUM	111	22_BIENALE 2018_free space
43	ZURICH	115	RECENZIE_REVIEWS
45	09_METROPOL ESCHER TERRACE HIGH-RISE APARTMENTS	119	ZÁVER_CONCLUSION
49	10_THE NEW TONI-AREAL		
53	11_ESCHERPARK		
59	12_TAMEDIA OFFICE		
63	13_EUROPAALLEE ZURICH- REDEVELOPMENT OF STATION AREA		

Ing. arch Pavel Paňák_odborný garant cesty_člen autorského kolektívu cesty_spoluautor knihy

Je absolventom Fakulty architektúry Slovenskej vysokej školy technickej (dnešná STU). V súčasnosti pôsobí ako hosťujúci profesor na Katedre architektúry Stavebnej fakulty a na Fakulte architektúry a je jedným zo zakladateľov architektonického ateliéru B.K.P.Š.

He is a graduate of a Faculty of Civil Engineering at Slovak University of Technology (today's STU). He currently acts as a hosting professor at the Department of Architecture at Faculty of Architecture and at Faculty of Civil Engineering. He is also one of the founders of architectural studio B.K.P.Š.

Ing. Filip Bránický_autor knihy

Ukončil štúdium na Stavebnej fakulte v Bratislave, odbor Pozemné stavby a architektúra. V súčasnosti je doktorandom na Katedre architektúry a venuje sa téme stavebnej kultúry. Popri štúdiu spolupracuje s architektonickým ateliérom A B.K.P.Š.

He finished his studies at the Faculty of Civil Engineering, specifically the study of Building Constructions and Architecture. He is currently a PhD student at the Department of Architecture. Besides his studies, he cooperates with architectural studio A B.K.P.Š.

Ing. arch. Ing. Roman Ruhig_autor knihy

Pôsobí ako doktorand na Katedre architektúry. Popri inžinierskom stupni štúdia PSA na

Stavebnej fakulte vyštudoval architektúru na Fakulte architektúry v Bratislave. Je zakladateľom ateliéru ER Atelier. He is a PhD student at the Department of Architecture. Besides engineering studies of civil engineering and architecture he also studied architecture at the Faculty of Civil Engineering. He is the founder of ER Atelier.

Ing. arch. Ing. Ema Ruhigová_autor knihy

Vyštudovala odbor Pozemné stavby a architektúra na Stavebnej fakulte a v súčasnosti je doktorandkou na Katedre architektúry. Súčasne študuje na Fakulte architektúry odbor architektúra a popri škole stážuje v urbanistickom ateliéri AŽ projekt. Je zakladateľkou ateliéru ER Atelier.

She studied the Building Constructions and Architecture at the Faculty of Architecture and she is currently a PhD student at the Department of Architecture. At the same time, she is studying architecture at the Faculty of Architecture. She also interns in the urban studio AZ project. She is the founder of ER Atelier.

Ing. Nora Naddourová_autor knihy

Ukončila odbor Pozemné stavby a architektúra na Stavebnej fakulte. V súčasnosti študuje tretí stupeň štúdia na Katedre architektúry, kde sa venuje téme historické výplne otvorov a ich uplatnenia v súčasnej stavebnej praxi v oblasti pamiatkovej obnovy.

She graduated from Civil Engineering and Architecture at the Faculty of Civil Engineering. She is currently doing her PhD studies at the Department of Architecture where she is focusing on historical fillings of openings and their application in contemporary building practice in the field of monument restoration.

Ing. Martin Poliak_autor knihy

Vyštudoval Pozemné stavby a architektúru na Stavebnej fakulte. V súčasnosti je doktorand na Katedre architektúry, kde sa venuje možnostiam obnovy a prezentácie ruinálnej architektúry. Popri štúdiu si vedie architektonickú prax.

He graduated from Civil Engineering and Architecture at the Faculty of Civil Engineering. He is now a PhD student and the Department of Architecture dealing with possibilities of renovation and presentation of rural architecture. Besides studies, he works on his own architectural projects.

Ing. Alexander Topilin_autor knihy

Vyštudoval odbor Architektúra na Fakulte architektúry Slovenskej Technickej Univerzity v Bratislave. V súčasnosti je doktorandom Katedry architektúry, pôsobí v štúdiu at26 architects a popri tom sa venuje výtvarnému umeniu vo verejnom priestore v tíme projektu Hlava 5.

He studied architecture at Faculty of Architecture at STU in Bratislava. He is currently a PhD student at Department of Architecture. At the same time he is a part of architecture studio at26 architects and also a member of public art project called Hlava 5.

Ing. Lukáš Vargic_autor knihy

Absolvent programu Pozemné stavby a architektúra na Stavebnej fakulte a v súčasnosti doktorand na Katedre architektúry. Nazbierané skúsenosti z domácich či zahraničných ateliérov momentálne zužitkováva aj v rámci vlastnej praxe.

A graduate of Civil Engineering and Architecture studies at the Faculty of Civil Engineering and currently a PhD student at the Department of Architecture. He is using his experience from either local or foreign ateliers within his own architectural projects.

Otvorenie zimného semestra našu katedru architektúry vždy správne naladí a motivuje do nového školského roka. 7.ročník cesty za architektúrou – Archtripu – už tradične pomáhal porozumieť rôznym európskym kontextom a bol plný impresíí z vidieňého. Študenti, pedagógovia a odborná verejnosť mohli spoločne vnímať atmosféry poctivo vybraných architektúr a byť na okamih ich súčasťou. Spájanie príjemného s užitočným sa takýmto spôsobom každý rok zúročuje pri dosahovaných študentských výsledkoch, najmä na predmetoch akými sú ateliérové tvorby. Je prinajmenšom veľmi dôležité, ak nie to najdôležitejšie, študentovi ukazovať zrealizované stavby, aby si sám osvojoval praktiky ako sa má na architektúru pozeráť, ako ju má správne čítať a čo všetko sa z nej môže naučiť. Ako bonus zistí, ako sa cíti keď je v rôznych interiéroch, ako na neho dokáže materiál či forma pôsobiť a či sa do niektorých architektonických diel bude chcieť pravidelne vracáť. Takto nielen študentov, ale nás všetkých architektonické diela vychovávajú, síce len na pár dní, no o to intenzívnejšie.

The opening of the winter semester will always tune the atmosphere in our department of architecture and motivate it to the new school year. Traditionally, the 7th year of the journey to architecture – Archtrip – helped to understand various European contexts and was full of impressions from the seen. Students, pedagogues and the professional community could perceive the atmosphere of honestly selected architectures and be part of them for a moment. In this way, combining the pleasant with usefulness is used every year, especially in subjects such as atelier creations. It is at least very important, if not the most important, to show the student the realised buildings, to learn the practices of how to look at architecture, how to read it correctly and what can be learnt from it. As a bonus, he or she finds out how he/she feels when being in different interiors, how one can be influenced by the material or form and whether he/she will want to regularly return to some of the architectural creations. In this way, not only students but all of us are educated by the architectural works, just for a few days but still all the more intense.

MUNICH

1.WAGNISART_ 2.SCHWÄBINGER TOR_ 3.RESIDENTIAL TOWERS AT HIRSCHGARTEN_ 4.DAC HAUPTQUARTIERS_5.ALTE PINAKOTHEK_
6.NS-DOKUMENTATIONSZENTRUM MÜNCHEN_7.TECHNICAL UNIVERSITY OF MUNICH - BUILDING 0505_8.LENBACHHAUS MUSEUM

Štát_State	Nemecko
Región_Region	Bavorsko
Rozloha_Area	310,43 m2
Počet obyvateľ'ov_Population	1 471 508 (2018)

Bytový komplex WagnisART postavený na mieste bývalých kasární je projektom bytového družstva Wagnis, ktorý sa svojou formou vymyká okolitej ortogónálnej zástavbe v susedstve. Skladá sa z piatich izolovaných domov, ktoré sú medzi sebou na štvrtom podlaží poprepájané nápadnými betónovými mostami, čím tvoria rozmanitú strešnú krajinu, vytvárajú priestor pre komunitu a ponúkajú výhľad na mesto. Vďaka tomu, že medzi jednotlivými objektmi vznikli nádvorcia a koridory zostal komplex otvorený svojmu okoliu a zároveň vytvára intímne spoločné priestory pre obyvateľov. Architektúra a dizajn otvoreného priestoru prekračujú bežné stupne slobody a otvorenosti. Kvalitne vykonaná práca záhradných architektov sa neukazuje len vo vnútroblokoch a okolí, ale aj na strechách, kde sa nachádzajú záhrady slúžiace obyvateľom. Tento projekt spája prácu a život v komunite a aktívne prispieva k fungovaniu vznikajúcej štvrte. Okrem 138 bytových jednotiek sa tu nachádzajú reštaurácie, spoločenské miestnosti, štúdiá, dielne, kancelárie, telocvičňa a dokonca aj wellness centrum so saunou. Objekt je sebestačný, s víziou naplniť všetky predstavy obyvateľov WagnisARTu o kvalitnom živote. Výnimočnosť tohto projektu spočíva v úzkej spolupráci architektov s členmi družstva, ktorí sami navrhli prepojenie budov ako symbol súdržnosti komunity. Finančne náročné prepojenie jednotlivých domov sa aj napriek prvotnému odporu architektov podarilo zachovať a po dlhej diskusii zostali tieto lávky ako jeden z hlavných motívov návrhu. Za nepravidelné rozmiestnenie otvorov sú zodpovední tiež obyvatelia, ktorí sa jednotlivo mohli rozhodnúť, aký si zvolia výhľad zo svojho bytu. Úzka spolupráca zainteresovaných architektov, záhradných architektov a členov družstva vyvrcholila vznikom výnimočného miesta s nezameniteľnou identitou. Týmto počínom Nemci zase raz potvrdili, že pokiaľ ide o bývanie, vedia čo robia.

The WagnisART residential complex built on the site of the former barracks is a project of the Wagnis housing cooperative which in its form is beyond the surrounding orthogonal development in the neighbourhood. It consists of five isolated houses that are interconnected on the fourth floor by striking concrete bridges creating a diverse roof landscape, a space for the community and offering city views. Thanks to the creation of courtyards between the individual buildings and corridors the complex have remained open to its surroundings and at the same time creates an intimate common space for residents. The architecture and design of the open space exceed the usual degrees of freedom and openness. Well-done work of landscape architects is not only shown in the courtyards and surroundings but also on the roofs with gardens serving the inhabitants. This project combines work and community life and actively contributes to the functioning of the emerging neighbourhood. In addition to 138 housing units, there are restaurants, meeting rooms, studios, workshops, offices, gyms and even a wellness centre with a sauna. The building is self-sufficient with the vision to fulfil all the ideas of the WagnisART residents about the quality of life. The uniqueness of this project lies in the close cooperation of architects with the cooperative members who designed the interconnection of buildings themselves as a symbol of community cohesion. Despite the initial resistance of the architects, the financially demanding interconnection of the individual houses has been preserved and after a long discussion, these footbridges remained as one of the main motives of the design. The residents were also responsible for the irregular arrangement of the openings because they could individually decide on the view from their apartment. The close cooperation of the architects, landscape architects and members of the cooperative culminated in the creation of a unique place with an unmistakable identity. By doing this, the Germans once again confirmed that they know what they are doing in terms of housing.

Kameň a sklo, to je výšková budova N10 od architekta Maxa Dudlera v mestskej časti Schwäbinger Tor, ktorá spája severnú časť Mníchova s centrom. N10, so zmiešaným využitím bola navrhnutá ako samostatne stojaca veža, ktorá tvorí dominantný prvok na severnom konci štvrte Schwabinger Tor a je jednou z najpôsobivejších stavieb na ulici Leopoldstraße, ktorá ohraničuje komplex zo západnej strany. Jej vznik bol architektonickým úvodom pred vystavaním ďalších troch budov v tejto mestskej časti, ktoré tu Dudler navrhol. Prízemie je venované kaviarni a reštaurácii. Na prvých troch horných poschodiach sa nachádzajú administratívne priestory a zvyšok tvoria obytné apartmány spolu s veľkometrážnymi mezonetmi. Aj vďaka použitým materiálom a zakrytiu okenných rámov obkladom, ktoré sú integrované ako veľkoformátové prvky, fasáda navodzuje pocit pokoja, čistoty a harmónie. Reliéfny efekt fasády je zhotovený svetlo béžovým, pórovitým, prírodným kameňom – travertínom, ktorý vytvára spojenie s mníchovskými stavebnými tradíciami. Špičkové prevedenie fasády potvrdzuje aj práca s povrchom kameňa, kde sú vďaka procesu brúsenia ploché povrchy kameňa brúsené jemnejšie, kdežto sklopené oblaky sa javia zrnitejšie. Hra svetla a tieňa vďaka skoseným povrchom zaručuje počas dňa pestrú obmenu výrazu. Sklopené okenné oblaky do pravej alebo ľavej strany, na každom podlaží vytvárajú rytmickú istotu po celej fasáde, ktorá pripomína trojrozmerné renesančné fasády. Dokonalá symetria je umne skrytá šikmými časťami fasády pri okenných otvoroch, kde pri obytnej časti tejto budovy sú každé dve podlažia rovnaké a ďalšie dve sú zrkadlovo otočené. Tento známy a používaný optický trik rozbíja monumentalitu tohto objektu a zapríčiňuje, že sa vizuálne dve podlažia zlučujú a tým pôsobí objekt nižšie, ako v skutočnosti je.

Stone and glass – that is the high-rise building N10 by architect Max Dudler in city part Schwäbinger Tor which connects the northern part of Munich with the city centre. The N10 with the mixed usage was designed as a free-standing tower forming a dominant feature at the northern end of Schwabinger Tor and is one of the most impressive buildings on Leopoldstraße bordering the complex from the west. Its creation was an architectural introduction before the construction of three other buildings in this district designed by Dudler. On the ground floor, there is a café and a restaurant. On the first three floors, there are office spaces and the rest are residential apartments with large duplexes. Thanks to the used materials and the covering of the window frames with tiles which are integrated as large-format elements, the facade evokes a feeling of peace, cleanliness and harmony. The relief effect of the facade is made of light beige, porous, natural stone – travertine forming a connection with Munich’s building traditions. The top design of the facade is also confirmed by the work with the stone surface where thanks to the grinding process the flat stone surfaces are ground more finely while the folded tiles appear to be more granular. The play of light and shadow thanks to the bevelled surfaces ensures a varied expression throughout the day. Tilted window tiles to the right or left side on each floor create rhythmic certainty throughout the facade, reminding of three-dimensional Renaissance facades. Perfect symmetry is artificially hidden by the oblique parts of the facade at the window openings where every two floors are the same and other two are mirrored on the living part of this building. This well-known and used optical trick breaks the monumentality of this object and causes the visual two floors to merge making the object lower than it actually is.

03_RESIDENTIAL TOWERS AT HIRSCHGARTEN

Allmann, Sattler, Wappner_2017

Obytné veže v blízkosti hlavnej železničnej stanice v Mníchove už z diaľky zaujmú svojou netypickou a dynamickou fasádou. Aj keď ide o výstavbu zo sériových prvkov, nemusí to nutne znamenať striktné opakovanie sa. Kvôli lukratívnej polohe mali pôvodne na tomto mieste stáť administratívne budovy, neskôr však kvôli situácii v Mníchove tieto parcely preklasifikovali a priradili im obytnú funkciu. Vďaka kvalitnému architektonickému konceptu predstavujú riešenie, ktoré spĺňa požiadavky na plnohodnotný život v meste budúcnosti. Tieto dve obytné veže s výškou 58 metrov a zasklením od podlahy po strop slúžia ako orientačný bod v časti Hirschgarten. Charakteristickým znakom týchto budov je striedavé usporiadanie trojuholníkových okien, ktorých prečnievanie sa s narastajúcou výškou zväčšuje. Čelný pohľad na plastickú fasádu vytvára náznak podmanivej optickej ilúzie. Byty vďaka vysunutým výklenkom disponujú 180 stupňovými panoramatickými výhľadmi na mesto. V bytových domoch sa využíva vnútorný priestor a funguje koncept zdieľaných strešných terás, ktoré sú otvorené pre všetkých obyvateľov. Na zocelenie kolektívu obyvateľov boli navrhnuté aj kuchynské salóniky, ktoré poskytujú priestor na zábavu, nachádzajúce sa mimo apartmánov. Princíp prelínania súkromného a komunitného priestoru je založený na urbanistickom koncepte typológii meštianskych domov, ktorý bol použitý aj v tomto prípade, kedy architekt implementuje koncepciu zdieľania ako nový dodatok k forme bývania. Vo všetkých bytových jednotkách je použité centrálné umiestnenie obslužného jadra, a snaha o maximalizovanie obytných priestorov. Pociť priestranosti umocňuje skutočnosť, že výška okien je totožná so svetlou výškou miestnosti, ktorá je 2,85m. S pribúdajúcou výškou vrcholí výrazná kubistická fasáda, ktorá pôsobí silným sochárskym dojmom.

The residential towers near Munich's main railway station are remarkable for their unusual and dynamic facade. Although it is a construction of serial elements it does not necessarily mean strict repetition. Due to the lucrative location, office buildings were originally supposed to be built in this place but later due to the situation in Munich parcels were reclassified and assigned a residential function. Thanks to a quality architectural concept, they represent a solution that meets the requirements for a full life in the city of the future. These two 58 meters high residential towers with floor-to-ceiling glazing serve as a landmark in the Hirschgarten district. The characteristic feature of these buildings is the alternating arrangement of triangular windows whose overhangs is bigger with increasing height. The front view on the plastic facade creates a hint of captivating optical illusion. The apartments have 180-degree panoramic views of the city thanks to the extended niches. The apartment buildings use the interior space and the concept of shared roof terraces which are open to all residents. Kitchen lounges outside the apartments providing space for entertainment have been designed to enhance the population. The principle of blending private and community space is based on the urban concept of townhouses typology which was also used in this case when the architect implements the concept of sharing as a new addition to the form of housing. All housing units use a central location of the service core and an effort to maximize living space. The feeling of spaciousness is enhanced by the fact that the height of the windows is identical to the clear height of the room which is 2.85 meters. As the height increases, the distinctive Cubist facade culminates in a strong sculptural impression.

04_ ADAC HAUPTQUARTIERS

sauerbruch hutton architects – Louisa Hutton, Matthias Sauerbruch_2012

Automobilový priemysel v Nemecku patrí v celosvetovom meradle k jednému z najvýznamnejších. Ambície týchto spoločností sa mnohokrát pretavia aj v architektúre samotných sídiel automobiliek. V roku 2011 bolo v Mníchove dostavané sídlo najväčšej nemeckej automobilky ADAC. Komplex sa nachádza na mníchovskej Hansasträße, na pomedzí historického centra Schwanthalerhöhe a novších urbánnych štruktúr situovaných za železničnou traťou. Práve susedná trať ovplyvnila tvar partera zo severovýchodnej strany, ktorý sa tam tiahne rovnobežne s koľajovou dráhou. Nad partrom sa týči 93 metrová výšková budova, ktorá je čiastočne vykonzolovaná a jej poloha bola zvolená tak, aby netienila na susedné budovy a hlavné nádvorie. Parter objektu na svoje okolie reaguje organickou formou, vďaka čomu vytvára pri susedných objektoch nádvorie a zároveň nezasahuje do historického objektu v jeho tesnej blízkosti. Päť-cípy pôdorysný tvar teda vytvára poloverejné priestory a svojim ustúpením nabáda okoloidúcich k vstupu do srdca celého komplexu – hlavného nádvorie. Orientácia v objekte, jeho flexibilita, energetická efektivita, ekologické aspekty a elegancia boli hlavnými faktormi pri návrhu architektov Louisa Huttona a Matthiasa Sauerbrucha. Aj pri výmere 130.000 m² a značnom objeme pôsobí objekt mätko vďaka zaobleným nárožiam a kútom. Signifikantným znakom komplexu nie je iba výrazná pôdorysná štruktúra, ale aj fasáda výškovej časti. Použitá farebná škála poukazuje na tvorbu autorov, ktorí sa tejto téme už istý čas venujú. Dvojité fasáda o rozlohe 30.000 m² je rozohraná farbami žltej a oranžovej, ktoré sú odvodené od farby loga spoločností a ich dizajn-manuálu. Samostatné bloky prevetrávanej fasády nesú rozličné kombinácie farieb a je veľmi ťažko nájsť dva totožné. Kombináciu pomáha vytvárať zdvojenie fasády, kde exteriérová časť má prisúdenú jednu farbu a plášť zo strany interiéru pozostáva z dvoch rôznofarebných častí. Z vnútornej strany je možnosť interaktívneho zaťahovania textilnej rolety, ktoré má taktiež rôzne farebné prevedenia a tým sa efekt farebnej rôznorodosti fasády ešte viac umocňuje. Z dôvodu zvýšenia energetickej efektivity v budove je využívaná na chladenie a kúrenie geotermálna energia. Zaujímavosťou na celom projekte je, že sa posledné dva roky autori návrhu na realizácii nepodielali z dôvodu prekročenia investičných nákladov. No aj napriek nezhodám bol komplex dokončený podľa pôvodného návrhu.

The car industry in Germany belongs to one of the most important worldwide. Ambitions of those companies are often shown in the architecture of their head offices. In 2011, the head office of the biggest German car factory ADAC was built in Munich. The complex is located on Munich Hansastraße, between historical centre Schwanthalerhöhe and newer urban structures situated behind the railway. This railway has influenced the shape of parterre from the north where it is parallel to the rail. Above the parterre, there is a 93m high building partially cantilevered and located in a way that wouldn't create a shade to neighbouring buildings and the main courtyard. The parterre of this object reacts to its surrounding in organic form thanks to which it creates courtyards next to the neighbouring objects and at the same time, it does not interfere with the close historical centre. The five-pointed shape of the ground plan creates thus semi-public spaces and by its retreat encourages passers-by to enter the heart of the whole complex – the main courtyard. The orientation in the building, its flexibility, energy efficiency, ecological aspects and elegance were the main factors in the design of architects Louissa Hutton and Matthias Sauerbruch. Even with an area of 130,000 square meters and a large volume, the building feels soft thanks to the rounded quoins and corners. The significant feature of the complex is not only the distinct ground-plan structure but also the facade of the height part. The colour range refers to the work of authors who have been working on this topic for some time. The 30,000 m² double façade is played out by the colours of yellow and orange, which are derived from the colour of the company logo and their design manual. Separate blocks of ventilated facades carry different combinations of colours and it is very difficult to find two identical ones. The combination helps to create a double façade, where the exterior part is attributed to one colour and the sheath from the interior consists of two differently coloured parts. On the inside, there is the possibility of interactive covering of the textile blind, which also has different colours and thus the effect of the colour diversity of the façade is further enhanced. To increase energy efficiency in the building, geothermal energy is used for cooling and heating. An interesting thing about the whole project is that the authors of the proposal have not participated in the project for the last two years because the investment costs were exceeded. Despite the disagreements, the complex was completed according to the original design.

05 _ALTE PINAKOTHEK

Hans Döllgast_1952-1957 (rekonštrukcia)

Obnova a dostavba pinakotéky v Mníchove je pozoruhodným počinom nemeckého architekta Hansa Döllgasta, ktorý nadväzuje na neorenesančné dielo Lea von Klanzeho. Pinakotéka v pôvodnom výraze bola postavená v roku 1836, no počas druhej svetovej vojny bola zbombardovaná a vážne poškodená. V povojnovom Nemecku sa po druhej svetovej vojne stáva hlavnou otázkou pre architektov, akým spôsobom sa postaviť k snahe o opätovné užívanie množstva zbombardovaných domov. Prevládajúci názor o ich pedantné zrekonštruovanie formou kópií bol síce považovaný za trefné zachovanie kultúrneho dedičstva Nemecka, no na druhej strane obviňovaný z pokusu o „zahľadenie stôp“, ktoré vojna na výraze miest zanechala. Hans Döllgast sa rozhodol pre (na tú dobu až extrémny) spôsob „kreatívnej rekonštrukcie“. V súčasnosti „bežné“ kontrasty nového a starého možno z Döllgastovej dielne v tej dobe považovať priam za priekopnícke. Chýbajúce zbombardované časti pinakotéky doplnil jej sutinovými tehľami a tehľami z okolitých zbombardovaných kasární, zachoval pôvodné proporcie, no znovopostavené časti domu očistil od ornamentov a renesančných citácií. Takýto návrh bol však architektonickou aj laickou obcou dlhší čas odmietaný, k samotnej realizácii došlo až po šiestich rokoch snahy. Hlavným Döllgastovým argumentom k realizácii bol dôvod, že takáto „kreatívna rekonštrukcia“ je ďaleko lacnejšia, ako požadovaná kópia, prípadne zbúranie ruiny a následná realizácia novostavby. Jedným z najväčších koncepčných počinov Döllgastovho návrhu (ktoré len ťažko považovať za „pamiatkarske“) je radikálna zmena dispozície pinakotéky presunutím vstupného priestoru. Pôvodný vstup vo východnom krídle Döllgast presunul do centrálnejšej polohy severného krídla, kde v polohe pôvodnej loggie navrhol dominantné dvojramenné schodisko ústiace do galérií na vrchom podlaží. Práve nový vstup so schodiskom sa stal novým geniom loci, kde symetria, rytmus, hra svetla na tehlových múroch a ohromujúci objem vytvárajú človeku obrovský zážitok, ešte pred samotnou návštevou vystavovaných výtvarných diel.

The renovation and completion of a pinakothek in Munich is a remarkable act by a German architect Hans Döllgast who follows the neo-renaissance work by Lea von Klanze. Pinakothek in its original look was built in 1836 but during the world war 2, it was bombed and dramatically damaged. In after-war Germany, the main question of the architects is how to respond to an effort to re-use a huge amount of bombed houses. Although the dominant opinion of pedant reconstruction in a form of copies was considered to be perfect for keeping the German legacy, on the other hand, it was accused of trying to „cover the traces“ that remained on cities after the war.

Hans Döllgast decided for (at that times extreme) way of „creative reconstruction“. Nowadays common contrasts of an old and a new from Döllgast´s workshop in those times could be considered to be pioneering. He filled missing bombed parts of pinakothek with its screed bricks and bricks from surrounding bombed barracks, he kept the original proportion but he cleaned the newly built parts of the house from ornaments and renaissance citations. Such design was refused for a long time by architects and laymen. However, after 6 years of an effort, it was implemented. The main Döllgast argument for realisation was an opinion that such a creative reconstruction is far cheaper than wanted copy, demolition of ruin and following realisation of a new building.. One of the biggest conceptual acts of Döllgast design (which are hardly considered to be „conservationist“) is a radical change of pinakothek´s disposition by switching the entrance space. The original entrance in an east wing Döllgast switched to the central part of a north wing were he designed a dominant two-arms stairway in a form of an original loggia ending in the gallery on the upper floor. The new entrance with the stairway became a new genius loci where symmetry, rhythm, a game of lights on brick walls and impressive volume create a great experience for people even before the very first visit to the exhibition of art.

06_NS-DOKUMENTATIONSZENTRUM MÜNCHEN

Georg, Scheel, Wetzel Architekten_2015

NS-Dokumentationszentrum je mníchovské múzeum, ktoré dokumentuje dobu, kedy bol Mníchov hlavným mestom nacistického režimu v Nemecku. Nachádza sa v časti Maxvorstadt na mieste niekdajšieho „braunen Hauses“ (v preklade hnedý dom), ktorý sa nachádzal medzi námestiami Königsplatz (námestie pre niekdajšie masové zhromaždenia nacistickej strany) a Karolinenplatz. Kým sa v roku 1930 nedostal do správy nacistov, bol známy ako palác Barlow, neskôr bol premenený na hlavné ústredie Národnosocialistickej nemeckej robotníckej strany. V roku 1943 bol zničený bombovým útokom spojeneckých vojsk a po odstránení sutiny ostal priestor prázdny. V decembri roku 2005 vláda určila tento priestor za miesto pre výstavbu múzea, v roku 2008 bola na jeho stvárnenie vypísaná architektonická súťaž. Väčšina súťažných návrhov, ktoré sa dostali do posledného kola, si boli vzájomne podobné svojou až prílišnou „uniformnosťou“, strohou formou jednoduchých tvarov bez ďalších odkazov na históriu tohto miesta. Víťazný návrh od autorov Georg – Scheel – Wetzel Architekten je rovnako príznačný jednoduchou figúrou kocky so stranou dlhou 22,5 metra, ku ktorej (len v malej odchýlke od odtlaku pôvodného paláca) prislúcha zhromažďovacia plocha v tvare štvorca s totožným pôdorysným rozmerom. Tá je, rovnako ako celý objekt, postavená z bieleho betónu (biely pigment v kombinácii s bielym pieskom), ktorý rovnako ako v exteriéri, dominuje aj v interiéri. Tento objekt je najčastejšie opísaný slovom „neutrálny“, čo bolo pre autorov zámerom – distancovať sa od poznačenej minulosti a teda aj potlačenie znakov pôvodného paláca. Pôvodne pozdĺžna uličná fasáda, priamy vstup z ulice, tektonika a pravidelnosť fasády boli potlačené a nahradené „anonymnou“ hmotou, ktorá veľkými nárožnými preskleniami síce reaguje na okolitú topografiu a výhľady, no odmieta spojitost s „Hnedým domom“. Otáznou je však jej neutralita vo vzťahu k okolitej historickej zástavbe, keďže v tomto ponímaní jej prílišnú neutralitu možno vnímať aj ako prílišnú výstrednosť. Svojím stvárnením si vyslúžila množstvo významných architektonických ocenení – vrátane čestného uznania Mies van der Rohe 2017.

(text: Ema Ruhigová)

The NS-Documentation Centre is a Munich museum that documents the time when Munich was the capital of the Nazi regime in Germany. It is located in the Maxvorstadt district on the site of the former "braunen Hauses" (translated: brown house) which was located between the square Königsplatz (square for the former mass gatherings of the Nazi Party) and Karolinenplatz. In 1930, it was known as the Barlow Palace until it was under Nazi administration and was later transformed into the headquarters of the National Socialist German Workers' Party. In 1943 it was destroyed by a bombing of Allied troops and after removal of the rubble, space was left empty. In December 2005, the government designated this space as the site for the construction of the museum. Most of the competition designs that came to the last round were similar to each other in their strong uniformity, austere form of simple shapes without further references to the history of this place. The winning design by Georg - Scheel - Wetzel Architekten is also characterized by a simple figure of a cube with a 22.5m long side to which (only in a small deviation from the original palace fingerprint) there is a square-shaped collection area with identical ground plan dimensions. It is built similarly like the whole object of white concrete (white pigment in combination with white sand) which dominates as in the exterior as in the interior. This object is most often described by the word "neutral", which was the intention of the authors - to distance themselves from the marked past and thus to suppress the signs of the original palace. Originally a longitudinal street facade, direct entrance from the street, tectonics and regularity of the facade were suppressed and replaced by an "anonymous" mass which responds to the surrounding topography and views by large corner glazing but rejects the connection with the "Brown House". The questionable is, however, its neutrality to the surrounding historical buildings since in this notion its excessive neutrality can be perceived as too eccentric. Its design has earned several major architectural awards - including the Mies van der Rohe 2017 Honorable Mention.

07_ TECHNICAL UNIVERSITY OF MUNICH – BUILDING 0505

Hild und K_2012

Pôvodná budova postavená v roku 1963 ako jeden z mnohých pavilónov areálu technickej univerzity v Mníchove dlhodobo volala po renovácii, keď už nespĺňala súčasné štandardy. Architekti z kancelárie Hild und K sa k problematike revitalizácie postavili zodpovedne a navrhli nový vonkajší plášť budovy, nesúci v sebe odkaz na pôvodnú obálku objektu ako aj odraz okolitej existujúcej zástavby. Novovytvorená fasáda, rytmicky členená balustrádami a pilastrami, sleduje pôvodný nosný systém a evokuje monumentalitu historizujúcich priečelí mnohých mníchovských budov. Výraznejší motív však architekti prinášajú v podobe dynamickej tektoniky vlniacich sa pilastrów, ktoré sa od druhého nadzemného podlažia z vystupujúcej polohy priam organickým spôsobom vlnia až napokon vnárajú do roviny balustrád. Výsledkom je teda dialóg medzi historizujúcou monotónosťou monumentálnej fasády parteru a dynamikou výrazného reliéfu, ktorý s narastajúcimi podlažiami stráca na plasticite až napokon vyúsťuje do hladkej roviny. Tento efekt umocňuje aj poloha osadenia okenných tabúľ, lícovaných do čela balustrád, čím je celková idea dôsledne dodržaná. Pozorovateľ a už na prvý pohľad osloví príjemný a elegantný šat titánovo-sivého tehličkového obkladu, ktorý v širšom kontexte vytvára prechod medzi tehlovými objektami starších častí areálu na severnej strane a tmavou hliníkovou fasádou nového bloku v južnej časti univerzitného kampusu. Trblietavý kovový lesk obkladu súčasne zabezpečuje odrážanie a lámanie svetla, vytvárajúc tak živú hru odtieňov a farieb. Objekt 0505 po renovácii dotvára prostredie elegantným spôsobom, reagujúc na kontext okolitej blokovej zástavby súčasným architektonickým jazykom pričom využíva jednoduché výrazové prostriedky.

The original building built in 1963 as one of the many pavilions of the Technical University of Munich campus long called for renovation when it had no longer met current standards. The architects at Hild und K office took a responsible approach to the issue of revitalisation and designed a new exterior envelope of the building bearing a reference to the original envelope of the building as well as a reflection of the existing surrounding buildings. The new facade, rhythmically divided by balustrades and pilasters, follows the original supporting system and evokes the monumentality of the historicizing facades of many Munich buildings. However, a more distinctive motif is presented by architects in the form of dynamic tectonics of undulating pilasters which wave in a direct organic manner from the protruding position on the second floor and eventually dip into the level of balustrades. The result is a dialogue between the historic monotony of the monumental parterre facade and the dynamics of the distinctive relief which with increasing levels loses its plasticity and eventually results in a smooth plane. This effect is also enhanced by the position of the window panes fitted to the front of the balustrades which keeps the overall idea consistently adhered to. At first sight, the viewer will be attracted by a pleasant and elegant look of titanium-grey brick facing which in a wider context creates a transition between the brick buildings of the older parts of the campus on the north side and the dark aluminium facade of the new block in the southern part. At the same time, the shimmering metallic lustre of the lining ensures reflection and refraction of the light creating a lively play of shades and colours. Building 0505 after renovation completes the environment in an elegant way responding to the context of the surrounding block buildings with contemporary architectural language while using simple means of expression.

08_ LENBACHHAUS MUSEUM

Foster + Partners_2013

Navrhnutá vo florentskom štýle a dokončená v roku 1891 ako vila s ateliérom pre maliara Franza von Lenbach, budova Lenbachhaus sa stala mestskou galériou výtvarného umenia už v roku 1924. Za posledné storočie bol komplex rozširovaný a prestavovaný vo viacerých fázach. Napriek tomu vďaka neustále narastajúcej návštevnosti začal byť problém s kapacitou výstavných i obslužných priestorov opäť aktuálny na prelome tisícročia a bolo veľkou výzvou hľadať spôsoby rozšírenia užitočnej plochy galérie pri súčasnom zachovaní súboru historických budov. Vymedzením cirkulácie ľudí v celom areáli sa projektom transformoval zložitý sled priestorov z rôznych období na jednotné a jasne čitateľnú expozíciu, prístupnú a otvorenú pre všetkých. Analýzou existujúcej zástavby prišlo k rozhodnutiu odstrániť zbytočné prílepy a nahradiť krídlo z roku 1972 novou dvojpodlažnou hmotou, harmonicky dopĺňujúcou historický ráz okolia. Nová prístavba, nazývaná aj ako šperkovníca ukrývajúca poklady galérie, je pokrytá kovovými rúrami zo zliatiny medi a hliníka. Takto opláštený kubus vhodným spôsobom spolupôsobí a farebne doplní bohato zdobenú okrovú omietku historických budov svojou prirodzenou plasticitou. Vnútro nového objektu je tvorené sériou útulných galérií, uchovávajúcich medzinárodne uznávanú zbierku malieb "der Blaue Reiter" zo začiatku 20. storočia. Pretože mnohé umelecké diela boli maľované "plein-air", nepriame prirodzené svetlo je vťahované do priestorov vrchného podlažia pre vytvorenie optimálneho zobrazovacieho prostredia. Z parkovo upravenej novej piazzety východne od múzea je vytvorený nový vstup do komplexu, ktorý zabezpečil presun hlavného pešieho ťahu zo záhrady nádvorja vily. Z tej sa tak stáva pokojný a uzavretý priestor na oddych. Priamo na piazzetu sa napája vonkajšie sedenie múzejnej reštaurácie, čím celé verejné priestranstvo oživa a zároveň priťahuje nových návštevníkov do múzea. Novým spoločenským jadrom budovy je dramaticky presvetlené átrium s pokladnicami a informačným centrom na prízemí, doplnené o majestátne konzolové schodisko. Impozantné nové priestory prístavby v kontakte s historickými múrmi zobrazujú "staré v novom" a sú miestom pre expozíciu nadrozmerých exponátov. Zrevitalizovaný muzejný komplex ponúka svojim návštevníkom kultúrny zážitok vo výnimočných priestoroch historickej vily kontrastujúc s minimalistickou architektúrou nového krídla.

Designed in Florentine style and completed in 1891 as a villa with a studio for painter Franz von Lenbach, the Lenbachhaus building became an urban art gallery as early as 1924. Over the last century, the complex has been expanded and rebuilt in several phases. Nevertheless, thanks to the ever-increasing number of visitors the problem with the capacity of the exhibition and service spaces became again relevant at the turn of the millennium and it was a great challenge to find ways of expanding the gallery's usable area while preserving a set of historical buildings. By defining the circulation of people visiting the complex, the project transformed a complex sequence of spaces from different periods into a single and clearly readable exposure, accessible and open to all. By analysing the existing development, it was decided to remove unnecessary parts and replace the 1972 wing with a new two-storey mass, harmoniously complementing the historical character of the surroundings. The new extension also called a jewellery box hiding the treasures of the gallery is covered with metal pipes made of copper-aluminium alloy. Such cloaked cube interacts appropriately and colourfully complements the richly decorated ochre plaster of historical buildings with its natural plasticity. The interior of the new building consists of a series of cosy galleries which hold an internationally recognized collection of paintings "der Blaue Reiter" from the beginning of the 20th century. Because many works of art have been painted "Plein-air", indirect natural light is drawn into the upper floor space to create an optimal viewing environment. From the new park-adjusted piazza east of the museum is created a new entrance to the complex which ensured the main move of pedestrians from the garden courtyard of the villa. This becomes a quiet and confined space to relax. The outdoor seating of the museum restaurant is linked directly on the piazza, bringing the entire public space to life and attracting new visitors to the museum. The new social core of the building is a dramatically lighted atrium with cash registers and an information centre on the ground floor complemented by a majestic console staircase. Impressive new outbuildings in contact with historic walls display "old in new" and are a place to exhibit oversized exhibits. The revitalized museum complex offers its visitors a cultural experience in the exceptional spaces of a historic villa contrasting with the minimalist architecture of the new wing.

ZURICH

9.METROPOL ESCHER HIGH-RISE APARTMENTS_10.THE NEW TONI-AREAL_11.ESCHERPARK_12.TAMEDIA OFFICE_13.REDEVELOPMENT OF STATION AREA_14.UNIVERSITY OF EDUCATION ZURICH_15.OFFICE BUILDING LAGERSTRASSE HOUSE_16.SWISS NATIONAL MUSEUM-EXTENSION

Štát_State	Švajčiarsko
Región_Region	Zurich
Rozloha_Area	87,88 km2
Počet obyvateľ'ov_Population	415 215 (2018)

09_METROPOL ESCHER TERRACE HIGH-RISE APARTMENTS

E2A_2014

Terasová veža, vyrastajúca z jestvujúceho, pôvodne industriálneho objektu skladu tradičného historizujúceho šatu, stojí na okraji industriálnej zóny - opustenej a skrytej - nezvyčajnej situácii pre mesto Zürich. Nová funkčná náplň bývalého skladu pre účely miestnej opery v podobe skúšobných priestorov prináša netradičné prepojenie kultúry s okolitou industriálnou produkciou, ktorá je v zóne dodnes aktívna. Nová konštrukcia svojou monotónnou materialitou pohlcuje existujúcu hmotu skladu a z historických priechelí sa stáva dvojrozmerná tapeta. Klenuté okenné otvory zamurované sivou tehlou rovnakého formátu a špárorezu ako na historickej fasáde zdôrazňujú vytvorenie jednotného celku. Pretkaním starej architektúry rezidenčnou vežou vzniká neobvyklá mestská situácia, mierne odsadená od ulice. Profil rezidenčnej veže sa postupne vyvíja a kónickým spôsobom mení svoj tvar smerom nahor. Od strešnej rímsy starej budovy s hĺbkou veže 25 metrov, sa nové byty s 8 metrovými modulmi navrhujú postupne s narastajúcimi podlažiami. Južne orientovaná tribúna z terasových bytov sa týči do výšky 60 metrov a ponúka úžasné výhľady na centrum mesta ako aj na jazero Zürich. Novovzniknutá situácia na okraji priemyselnej štvrte napovedá o transformácii dosluhujúcich výrobných areálov a prináša neštandardné výtvarné riešenie prestavby starej haly, ktorá sa tak stáva podnožou novej dominanty územia.

(text: Lukáš Vargic)

The terraced tower built from an existing originally industrial warehouse building of a traditional historic dress stands on the edge of the industrial zone – abandoned and hidden – an unusual situation for the city of Zurich. The new function of the former warehouse for the local opera in the form of rehearsal spaces brings an unconventional connection of culture with the surrounding industrial production which is still active in the zone to this day. With its monotonous materiality, the new structure absorbs the existing mass of the warehouse and the historical facade becomes a two-dimensional wallpaper. Arched window openings bricked with a grey brick of the same size and claw as on the historic facade emphasize the creation of a single unit. The interweaving of the old architecture through the residential tower creates an unusual urban situation slightly offset from the street. The profile of the residential tower gradually develops and conically changes its shape upwards. From the roof ledge of an old building with a tower 25m deep, new apartments with 8-meter modules are gradually growing up with increasing floors. The south-facing tribune of the terrace apartments rises to a height of 60 meters offering stunning views of the city centre and Lake Zurich. The newly established situation on the edge of the industrial district suggests the transformation of out-of-date production facilities and brings a non-standard artistic solution to the reconstruction of the old hall which thus becomes the rootstock of the new landmark of the area.

Konverzia bývalej továrne spracovávajúcej mlieko na nové kultúrno-vzdelávacie centrum s funkciou bývania je názorným príkladom ako by sa mal architekt v takomto nehostinnom prostredí v odľahlej časti mesta zachovať. Areál približne o veľkosti jednej mestskej štvrte je hlavnou súčasťou plánu oživenia lokality Zürich West. Pre architektonickú kanceláriu EM2N bolo bezpochyby najzložitejšou úlohou urbanistické plánovanie a programová náplň jednotlivých častí. Architekti na priesečníku výškovej budovy a nízko podlažných hmôt vytvorili obrovskú vstupnú halu koncipovanú ako verejný priestor. Táto funguje ako priestorový katalyzátor, vytvára identitu a umožňuje vnútorné výmeny rôznorodých funkcií. Spektrum priestorov prechádza od funkčných verejných sál a miest pre verejnosť, cez komorné skúšobné kabíny až po vysokošpecializované zvukové štúdio. Úprimnosť a transparentnosť vnútorných priestorov vytvára obdivuhodný rámec pre vzťah študentov a prednášajúcich. Atmosféra vnútri pripomína dobre fungujúce mesto. Zároveň budova prechádza do exteriéru a stáva sa ústredným verejným priestorom novej mestskej časti a zároveň mestskou časťou samotnou. Industriálny charakter pôvodnej továrne je niekde priznaný viac, niekde menej, ale stále je žijúcim partnerom novým konštrukciám a tvarom. Zvolená materialita a dizajn prvkov dotvárajú úžasnú atmosféru, ktorú areál návštevníkovi ponúka. Jestvujúci systém rámp z vonkajšej strany, ktorý pôvodne obsluhoval nákladné autá v továrni, sa transformoval na priestranný vertikálny bulvár, ktorý predstavuje, tak ako predtým, hlavný cirkulačný kolobeh budovy. Pochôdzna strecha ponúka rezidentom rozsiahlu záhradu s množstvom nízkej a vysokej zelene. Vonkajšie, až sošné, stvárnenie kovovej fasády pomocou vlnitého plechu je interpretáciou pôvodných plechových fólií z lichobežníkových profilov. Betónový sokel zase interpretuje vo svojej siluete pôvodnú topografiu dopravnej infraštruktúry. Táto premena mono-funkčnej priemyselnej zóny na zónu s funkciou zmiešanou formuje charakter celého miesta. Je to jeden z najväčších stavebných projektov, aké sa kedy vo Švajčiarsku uskutočnili.

The conversion of a former dairy factory into a new cultural and educational centre with a housing function is an illustrative example of how an architect should behave in such a hostile environment in a remote part of the city. The area of approximately one city district is a major part of the Zürich West recovery plan. For the EM2N architectural office, the most difficult task was undoubtedly the urban planning and program content of the individual parts. The architects at the intersection of the high-rise building and the low-floor masses have created a huge entrance hall, designed as a public space. It acts as a spatial catalyst, creating an identity and allowing internal exchanges of diverse functions. The spectrum of premises ranges from functional public halls and public places, through chamber testing cabinets to a highly specialized sound studio. The sincerity and transparency of the inner space create an admirable framework for the relationship between students and lecturers. The atmosphere inside resembles a well-functioning city. At the same time, the building passes into the exterior and becomes the central public space of the new city district and also the city district itself. The industrial character of the original factory is somewhere more exposed somewhere less but it is still a living partner for new designs and shapes. The chosen materiality and design of the elements complete the amazing atmosphere that the area offers to the visitor. The existing exterior ramp system which originally served trucks in the factory has been transformed into a spacious vertical boulevard which, as before, is the main circulation cycle of the building. The walkable roof offers residents a large garden with lots of low and high greenery. The exterior more like a sculptural rendering of the metal facade using corrugated sheet is an interpretation of the original sheet metal foil from trapezoidal profiles. The concrete plinth in its power interprets the original topography of the transport infrastructure. This conversion of a mono-functional industrial zone into a mixed-function zone forms the character of the entire site. It is one of the largest construction projects ever undertaken in Switzerland.

11_ESCHERPARK

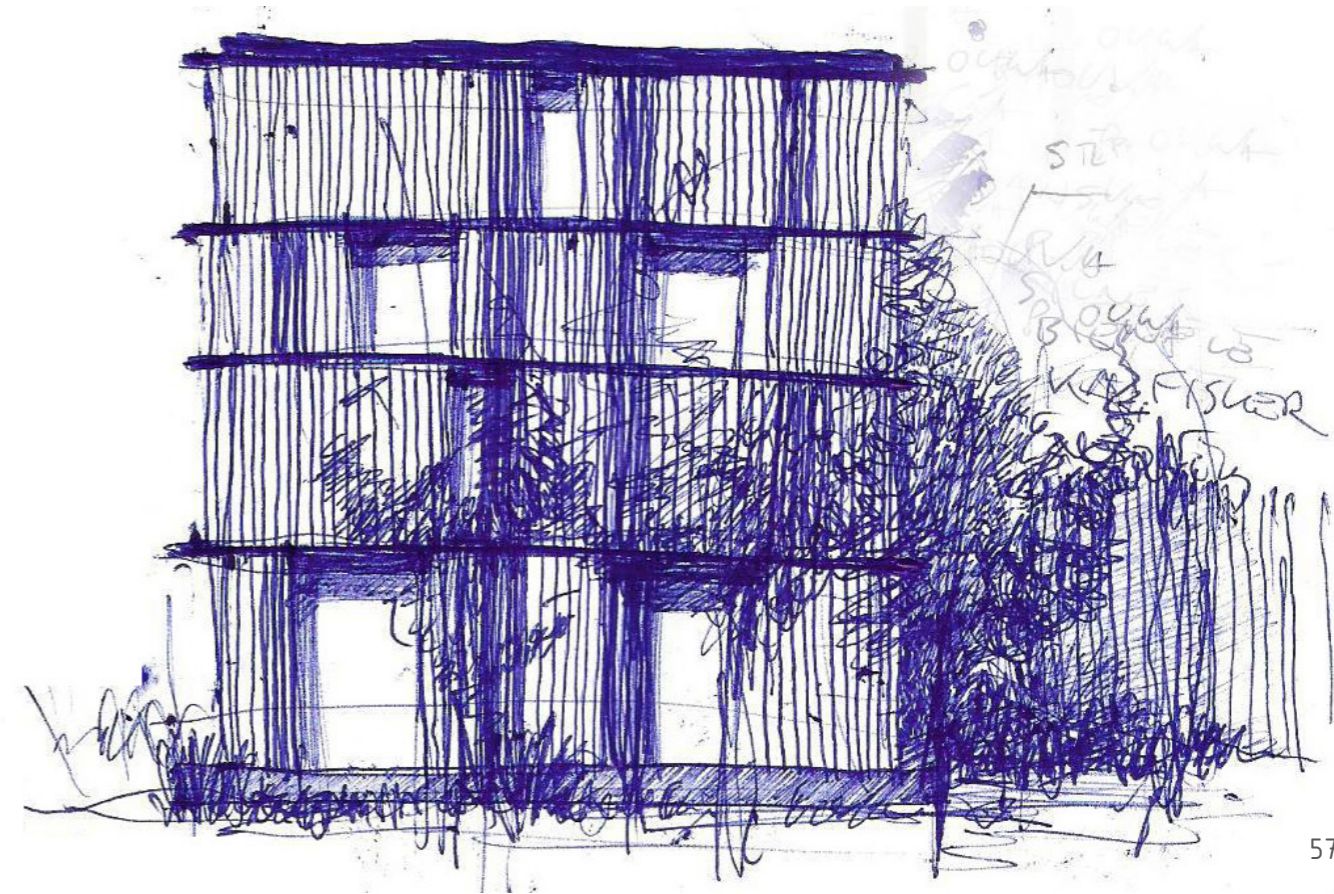
E2A_2015

Jednotvárnosť, nenásilné začlenenie do územia, spätosť s prírodou ... aj to sú niektoré z výsad výstavby 11 bytových domov Escherpark v Zürichu. Pri pohľade na „schwarzplan“ je len ťažko definovať, ktorá z budov bola navrhnutá ateliérom E2A. Nová štruktúra bytových domov je síce postavená na pôvodnej zástavbe zo 40. rokov od Eilliamu Dunkela, no reakcia na okolie, svah, vzácne sto rokov staré stromy, okolitá výstavba, pešie trasy, a verejný priestor prinášajú do územia nové hodnoty. Kvalita bývania je podčiarknutá dostupnosťou k okolitým kultúrnym inštitúciám, školám, občianskej vybavenosti, parkom, rekreačným zónam a k neďalekému jazeru. Bytové domy pozostávajú zo 4 základných typov, ktoré sa v preddefinovanom urbánnom rastru obmieňajú. Ich kubický tvar, jednotná výšková regulácia a totožný výraz fasád pôsobia uniformne. V inverznej polohe k monotónnemu výrazu objektov architekti navrhli verejný priestor prechádzajúci naprieč celým územím ako jeden súvislý park. Ten je bohatý na rôznorodosť vegetácie a mikro-priestorov, ktoré sú diferentné v závislosti od funkcie (ako napríklad detské ihrisko, ostrovček s pingpongovým stolom, jazierko, alebo kútik s hojdacou sieťou). Vnútroň svet medzi bytovými domami je opticky prepojený s interiérom vďaka veľkoplošným transparentným plochám navrhnutým od podlahy po strop. Jednotlivé byty disponujú medzipriestorom (loggou), vďaka čomu majú majitelia bytov bližšie k prírode aj z pohľadu domova. Každá bytová jednotka má jedinečný výhľad na vždy meniacu sa prírodu v závislosti od polohy bytu v bytovom dome. Architekti efekt jednoliatej fasády docielili použitím dreveného vertikálneho obkladu, drevených lamiel a okeníc, ktoré tienia veľké presklené plochy. Vodorovné členenie fasády prebieha iba v úrovni zmeny podlažia, kde je na fasáde vidieť dištančný profil v podobe okapového plechu. Plech pripomínajúci „žiletky“ oddeľuje vertikálne radenie drevenej fasády a napovedá o podlažnosti a jeho členenia v interiéri. Z dôvodu požiarnej bezpečnosti a z dôvodu nutnosti ochrany proti prírodným škodcom a hnilobe bolo drevo opálené teplotou 3200°C, bolo mechanicky očistené a vymývané. Vďaka tomu nebolo potrebné drevo chemicky ošetriť. Jeho sivá farba bude časom prirodzená. Escherpark je ukážkou návrhu, ktorý spája racionálnu architektúru s iracionálnou zložkou prírody v harmonickom súlade.

Monotony, non-violent integration into the territory, connection with nature ... these are some of the privileges of the construction of 11 Escherpark apartment buildings in Zurich. Looking at "schwarzplan" it is difficult to define which of the buildings was designed by E2A atelier. Even though the new structure of residential buildings is based on the original development of the 1940s by Eilliam Dunkel, but the reaction to the surroundings, the slope, rare hundred-year-old trees, the surrounding construction, walking routes and public space bring new values to the territory. The quality of housing is underlined by the accessibility to the surrounding cultural institutions, schools, civic amenities, parks, recreation areas and the nearby lake. Residential buildings consist of 4 basic types which vary in a predefined urban grid. Their cubic shape, uniform height regulation and identical facade look uniform. Inverted to the monotonous expression of objects, the architects designed a public space that spans the entire territory as one continuous park. It is rich in the diversity of vegetation and micro-spaces which vary depending on function (such as a playground, islet with a ping-pong table, a pond or a corner with a hammock). The interior world between apartment buildings is optically interconnected with the interior thanks to large, transparent surfaces designed from floor to ceiling. Individual apartments have an interspace (loggia), thanks to which are the apartment owners closer to nature from the comfort of home. Each apartment has a unique view of ever-changing nature depending on the location of the apartment in the apartment building. The architects achieved the effect of the monolithic facade by using wooden vertical cladding, wooden slats and shutters which shield large glazed areas. The horizontal division of the facade takes place only at the level of the floor change where the distance profile in the form of a gutter can be seen on the facade. The metal blade resembling "razor blade" separates the vertical arrangement of the wooden facade and suggests the flooring and its division in the interior. Because of the fire safety and because of the need to be protected against natural pests and rot, the wood was burnt at 3200 ° C, mechanically cleaned and washed. There was no need to treat the wood chemically. Its grey colour will be more natural over time. The Escherpark is an example of a design that combines rational architecture with an irrational component of nature in harmony.

12_TAMEDIA OFFICE

Shigeru Ban_2013

Centrála mediálnej spoločnosti Tamedia, ktorá sa nachádza v centre Zurichu je dielom japonského architekta, nositeľa Prizkerovej ceny, Shigeru Ban-a. Shigeru Ban je známy najmä vďaka svojmu inovátnemu spôsobu práce s drevom, z ktorého vytvára veľkorozponové strešné konštrukcie a taktiež práce s kartónom, z ktorého vytvára dočasnú architektúru, mobiliár a nábytok. Administratívna budova Tamedia, realizovaná v roku 2013, stojí na nároží mestského bloku a vychádza z pôvodnej pôdorysnej stopy predchádzajúcej zástavby, pričom maximálne využíva jej výškové obmedzenia, na jej nároží sa nachádza hlavný vstup do komplexu budov spoločnosti, ktoré sa nachádzajú v ostatných objektoch bloku. Fasáda objektu je celá zo skla a vytvára tak pohľad na priznaný konštrukčný systém, vertikálne komunikácie a pohyb zamestnancov z exteriérového pohľadu a z opačnej strany vytvára kontakt s okolím, vnáša do priestoru množstvo svetla a vzdušnosť. Samotné drevené nosné prvky sú v interiéri priznané a vytvárajú tak špecifický neopakovateľný priestorový charakter. Interiér foyer, ktorý sme navštívili je riešený elegantne a vzdušne, dominujú mu spektakulárne drevené nosné prvky s priznaným detailom, lesklá terazzová podlaha a nenápadný, avšak inovátno riešený nábytok z kartónu. Objekt je z hľadiska udržateľnosti a ekologickosti pri výstavbe vzorový príklad pre administratívne objekty. Nie len z hľadiska využitia obnoviteľných zdrojov s nízkou produkciou CO2, ale aj so schopnosťou využitia sklenenej južnej fasády na získanie tepla, čím sa redukuje potreba tepla na vykurovanie. V tejto nárazníkovej zóne sa nachádzajú spoločné koridory a vertikálne komunikácie a taktiež priestor funguje ako miesto na neformálne stretnutia zamestnancov spoločnosti.

The headquarters of the media company Tamedia located in the centre of Zurich is the work of a Japanese architect, the Prizker Prize winner, Shigeru Ban. Shigeru Ban is known mainly for its innovative woodworking method creating a large-span roof structure and also works with cardboard from which he makes temporary architecture and furniture. The Tamedia office building built in 2013 stands on the corner of the city block and is based on the original footprint of the previous build-up area making maximum use of its height limitations. On its corner is the main entrance to the complex of the company's buildings which are located in the other buildings of the block. The facade of the building is entirely made of glass creating a view of the exposed construction system, vertical communications and movement of employees from the exterior view, and from the other side, it creates contact with the surroundings bringing into space a lot of light and airiness. The wooden load-bearing elements themselves are exposed in the interior, creating a specific and unrepeated spatial character. The interior of the foyer we visited is designed elegantly and airy, dominated by spectacular wooden load-bearing elements with exposed detail, shiny terrazzo floor and unobtrusive but innovative furniture made of cardboard. The building is a great example of administrative buildings in terms of sustainability and ecology. Not only in terms of the use of renewable sources with low CO₂ production but also with the ability to use the glass southern façade for heat gain reducing thus the need for heating. In this buffer zone, there are common corridors and vertical communications and space also act as a place for informal meetings of company employees.

13 EUROPAALLEE ZÜRICH- REDEVELOPMENT OF STATION AREA

KCAP (masterplanner)_ Rotzler Krebs (landscaping)_ Ernst Basler & Partner (koordinator)
Max Dudler_David Chipperfield Architects_Gigon-Guyer Architekten_Caruso St. John Architects_
Graber Pulver Architects_E2a Eckert Architects (architects)

Okolia železničných staníc sú vďaka svojej pozícii a prístupnosti často predmetom mestského rozvoja a menia sa na pulzujúce centrá, v ktorých sa doprava prelína s bývaním, prácou a rekreáciou. 'Europaallee', nová zóna rozprestrená paralelne po oboch stranách hlavnej železničnej stanice v Zürichu, je preto kľúčovou rozvojovou oblasťou tohto mesta. Urbanistický plán od kancelárie KCAP pre túto zónu zadefinoval blokovú zástavbu a tvarové usporiadanie jednotlivých blokov v záujme prirodzeného začlenenia zóny do okolitej mestskej štruktúry. Miesto si tu nájde 6000 pracovníkov a 1800 študentov, vystavaných bude 400 bytov, hotel a mnoho obchodov, reštaurácií. Plán taktiež zadefinoval požiadavky na obálky budov jednotlivých blokov so základnými údajmi o maximálnych rozmeroch otvorov, presnení a výhľadoch. Týmto boli založené nielen pevné základy udržateľného rozvoja mesta, nezávislého od času výstavby konkrétnej budovy, či jej programovej náplne, ale aj postavená zaujímavá výzva pre každého architekta, ktorý v tejto zóne bude niekedy tvoriť.

Thanks to their position and accessibility, the surroundings of railway stations are often subjects to urban development and are transformed into pulsating centres where traffic intersects with housing, work and recreation. The 'Europaallee', a new zone parallelly extended to both sides of Zurich's main railway station is thus a key development area for this city. The urban plan from KCAP office for this zone defined the block development and the shape of the individual blocks to naturally integrate the zone into the surrounding urban structure. There will be 6,000 workers and 1,800 students, 400 apartments, a hotel and many shops, restaurants. The plan has also defined the requirements for building envelopes of individual blocks with basic data on maximum opening dimensions, sunlit and views. In this way, not only the solid foundations of the sustainable development of the city, independent of the time of construction of a particular building or its program content, were established but also an interesting challenge for every architect who will ever design in this zone.

14_SITE A - UNIVERSITY OF EDUCATION ZURICH

Max Dudler_2012

Univerzita je súčasťou bloku A novej mestskej zóny Europaallee v Zürichu, nachádzajúcej sa v bezprostrednej blízkosti hlavnej železničnej stanice. Tento blok bol z danej zóny realizovaný ako prvý a je jasným dôkazom pozitívneho dopadu regulácie výstavby zonálnym plánom nielen na prirodzený dojem z jeho zapadnutia do okolitej mestskej štruktúry a konzistentný priestorový zážitok, taktiež dokazuje zručnosť architekta vstupujúceho do takto prísne regulovaného prostredia. Blok ako taký pozostáva z piatich objektov – zo zachováanej priečne osadenej budovy Sihlpost z roku 1929, tvoriacu východnú kulu bloku a podmieňujúcu celkový vizuál novopostavených budov. Severná budova paralelná s traťami železničnej stanice zastrešuje kancelárie, súbor zvyšných troch budov už naplňa univerzitný program. Univerzita je sprístupnená cez vyvýšenú piazzu tvoriacu centrálny komunikačný uzol kampusu a vedú na ňu veľkoproporcionálne exteriérové schodiská. Hlavná budova univerzity, artikulovaná tmavým odtieňom jej bazaltového fasádneho obkladu a veľkorozmernými presklenými otvormi, je v danom bloku umiestnená centrálna. Budova tvoriaca západný lem bloku – už s vápencovým obkladom – obsahuje seminárne miestnosti, kancelárie, hudobné štúdiá a na najvyšších podlažiach aj dve športové haly, južná budova slúži ďalším seminárnym miestnostiam a centru dennej starostlivosti. Pod námestím sa nachádza univerzitná kantína a knižnica a pod nimi, na úrovni prvého nadzemného podlažia, obchodné centrum s pasážou vedúcou na hlavnú stanicu. Všetky štyri novostavby tohto bloku zdieľajú okrem regúl platných pre celú zónu i autora – architekta Maxa Dudlera. Je čitateľný ako v súvislosti prísneho rytmu a jasnej tektoniky ich fasád z kvalitných a trvácných materiálov, tak i v poetike detailu hlbokého tieňa lemujúceho otvory, jasne predelujúceho plochu, na ktorú slnečné lúče dopadajú od tej, ktorá ich prepúšťa.

(text: Martin Poliak)

The university is a part of block A of the new urban zone Europaallee in Zurich located near the main railway station. This block was the first to be implemented in the zone and is a clear proof of the positive impact of building regulation by a zonal plan, not only on the natural impression of its integration into the surrounding urban structure and consistent spatial experience but also proves the skill of an architect entering such a strictly regulated environment. The block as such consists of five buildings – a well-preserved transversely built Sihlpost building from 1929 forming the eastern backdrop of the block and conditioning the overall visualization of the newly built buildings. The northern building parallel to the railway station's tracks covering the offices, the set of the remaining three buildings are already fulfilled by the university program. The university is accessible through a raised piazza forming the central communication node of the campus and is led by large-scale exterior staircases. The main building of the university articulated by the dark shade of its basalt facade cladding and large-sized glass openings is located centrally in the block. The building forming the western rim of the block – already with a limestone cladding – contains seminar rooms, offices, music studios and two sports halls on the top floors while in the southern building are other seminar rooms and day care centre. Under the square there is a university canteen and library and below them, on the first floor, a shopping centre with a passage leading to the main station. All four new buildings of this block, apart from the regulations valid for the whole zone, share also the author – architect Max Dudler. It is readable both in the context of the strict rhythm and clear tectonics of their facades made of high-quality and durable materials as well as in the poetics of the deep shadow lining the holes dividing the area on which the sun rays fall from the one transmitting them.

15_SITE C - OFFICE BUILDING LAGERSTRASSE HOUSE

Gigon-Guyer Architekten_2013

Západne od bloku A zóny Europaallee v Zürichu (pozri 13, 14), sa nachádza blok C, dokončený v roku 2013. Na rozdiel od svojho suseda, ktorý je dielom rúk jedného architekta a naplňa rôzne programy, blok C zastrešuje jednu prevádzku – pobočku americkej banky – a pochádza z dielne viacerých autorov. Tí boli vybraní na základe výsledkov dvojstupňovej súťaže. Dve budovy sú od Maxa Dudlera, jedna od David Chipperfield Architects a štvrtá od lokálne pôsobiacej dvojice Gigon-Guyer. Kým blok A ukazuje kvalitu remesla a mieru invencie jedného architekta viazaného prísnyimi regulami zóny, blok C ukazuje pestrosť možností ich rôznej interpretácie rôzne tvoriacimi architektami. Napriek tomu štyri objemovo takmer totožné pozdĺžne figúry rozmiestnené do tvaru krídel veterného mlyna pôsobia jednotným dojmom vďaka stotoženým konštrukčným výškam a premosteniam medzi jednotlivými objektami. Vo svojom centre tak vytvárajú átrium, kde si miesto našla prirodzene vzniklá oddychová zóna s fontánou. Aj napriek spoločnej rodine každá z budov je vypovedaná vlastným jazykom. Max Dudler a David Chipperfield pracovali so stenou rovnou, neporušenou a s rôznou artikuláciou okna na prísne rytmickej fasáde. Gigon a Guyer z tohto radu vybočili a dovolili si z uličnej fasády vystúpiť polozapusteným arkierom. Fasádu celej dvojice budovy zahalili do metalickej tkaniny medeného odtieňa s modulmi rôznych šírok a uhlov kotvenia. Vytvárajú tak rytmickú hru svetla, ktorá z dostatočnej vzdialenosti odráža kaleidoskop okolitých budov a v detaile v závislosti od uhla pozorovania mäkké odrazy Slnka, či jemné priehľadý na presklenú fasádu a život za nimi – celkom iný druh zážitku ako ten, ktorý ponúkajú diela architektov Dudlera a Chipperfielda.

West of the block A of the Europaallee zone in Zurich (see 13, 14) is block C completed in 2013. Unlike its neighbour which is the work of one architect and fulfils various programs, block C covers one operation – a US branch banks – and comes from multiple authors. They were selected according to the results of the two-stage competition. Two buildings are from Max Dudler, one from David Chipperfield Architects and one from a local duo Gigon-Guyer. While block A shows the quality of the craft and the degree of invention of one architect bound by strict regulations of the zone, block C shows the variety of possibilities of their different interpretation by different architects. Nevertheless, the four nearly identical longitudinal figures placed in the shape of the windmill wings give a uniform impression due to the consistent construction heights and bridges among the individual objects. They create an atrium in their centre where a naturally created relaxation zone with a fountain has found its place. Despite the common family, each building is depicted in its language. Max Dudler and David Chipperfield worked with the straight intact wall and different articulation of the window on a strictly rhythmic facade. Gigon and Guyer departed from this line and allowed themselves to step out of the street facade with semi-embedded bay windows. The facade of the whole double building was wrapped in a metallic copper shade fabric with modules of different widths and anchoring angles creating thus a rhythmic play of light that reflects from a sufficient distance a kaleidoscope of surrounding buildings and depending on the viewing angle soft reflections of the sun or subtle views of the glazed facade and life behind them – quite different kind of an experience than those offered by Dudler and Chipperfield.

16_ SWISS NATIONAL MUSEUM – EXTENSION

Christ&Gantebein_2016

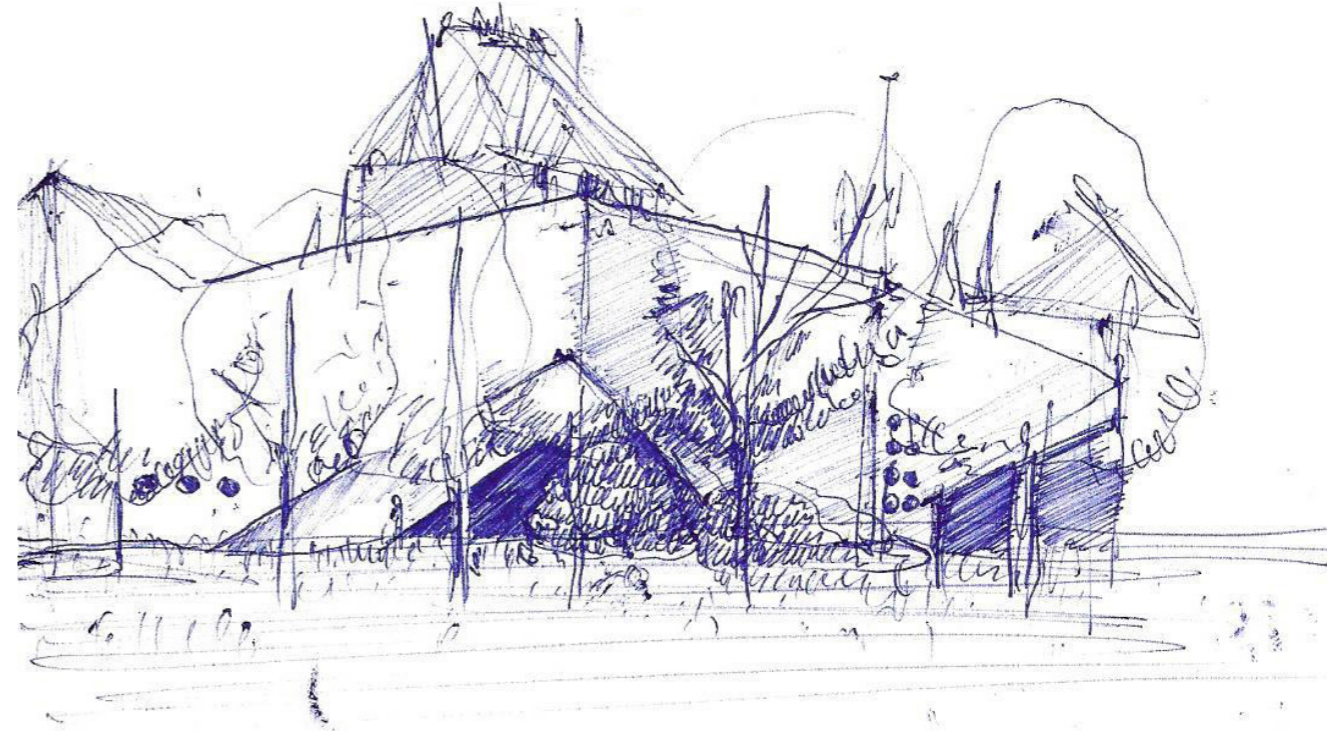
Pôvodná budova Švajčiarskeho národného múzea bola postavená v roku 1898 podľa návrhu architekta Gustava Gulla. Historizujúca budova však nie je nositeľom jednotného architektonického štýlu, keďže sa autor prostredníctvom „štýlovej koláže“ pokúsil o priblíženie mnohotvárneho výrazu mladého Švajčiarska. Úloha architektonickej súťaže v roku 2000 o dostavbu múzea však práve preto vôbec nebola jednoduchá (faktom je, že potreba zväčšenia kapacity múzea bola prítomná už takmer v počiatku jeho prevádzky, prvotné plány rozšírenia boli vypracované už v roku 1912). Architekti Christ & Gantenbein ako víťazi súťaže zaujali najmä svojim ambicióznym zásahom do existujúceho historického parku, kde umiestnili osobitý objem nových priestorov múzea. Na pôvodnú budovu Gustava Gulla reagujú čistým sochárskym dielom, ktoré sa svojou substanciou nepokúša o štýlovú kompatibilitu, no napriek tomu hľadá paralely starého a nového v otázke materiality. Nová betónová fasáda so svojou hrubosťou pripomína kamennú tufovú fasádu pôvodnej budovy a nové leštené betónové podlahy sa svojím výrazom približujú k pôvodnému terrazzu, čím vytvárajú pomyselný „most“ medzi dvoma zdanlivo cudzími budovami. Ani urbanistické začlenenie nového krídla nie je náhodné, dôsledne sa lomí okolo historických chodníkov a stromov parku. Uzatvára pôvodnú dispozíciu v tvare „U“, čím vytvára premostenie západného a východného krídla. „Most“ je však aj hlavným námetom konceptu architektov, ktorý je v prenesenom význame lomeným nadvihnutím samotnej hmoty, čím zabezpečuje plynulé vťahnutie historického parku a jeho návštevníkov do novovzniknutého vnútorného nádvorja. Tento intímny a zároveň mestu otvorený priestor je pôsobivou scenériou, kde je možné jasne čítať tému okien, lomených kriviek, kontrastov a mostov.

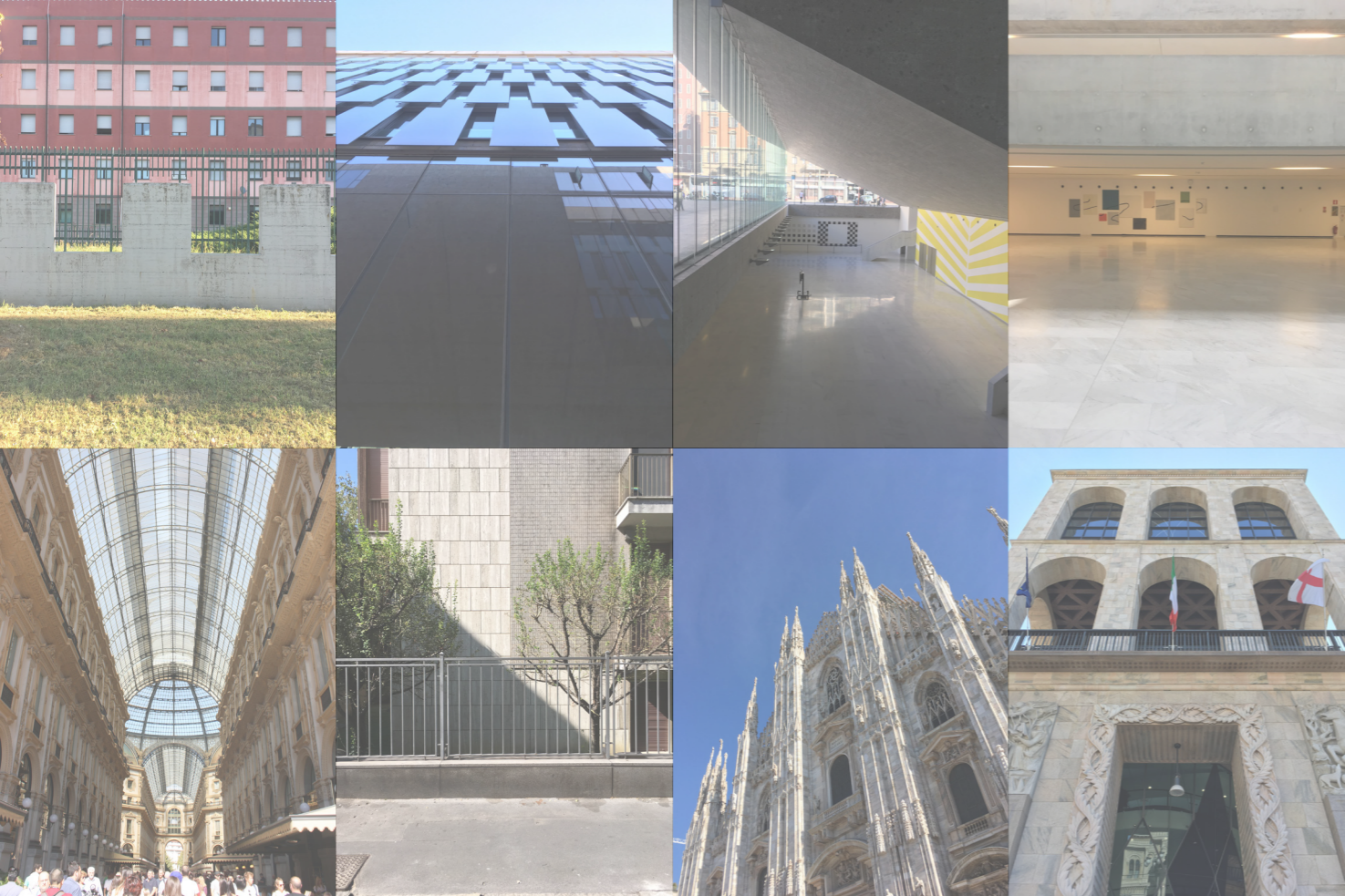

The original building of a Swiss national museum was built in 1898 according to a design by the architect Gustav Gull. A historic building, however, is not a carrier of a united architectonic style because the author tried to bring in the various expression of a young Swiss man through „stylish pastiche“. That’s the reason why the task of an architectural competition to finish the museum in 2000 wasn’t easy at all (the fact is that plans for widening the building had been already prepared since 1912). Architects Christ & Gantenbein as winners of this competition were impressing mostly thanks to their ambitious intervention into the existing historical park where they put an idiomatic volume of new space of the museum. They react to the original building by Gustav Gull with pure sculpture work which along with its substance doesn’t try to be stylistically compatible but despite that, it is trying to find parallels between an old and a new in the question of materiality. New concrete facade with its roughness reminds of a stone tuff facade of an original building and newly polished concrete floors with their look are similar to the original terrazzo creating imaginary „bridge“ between two seemingly different buildings. Even the urban integration of a new wing is not random, it scrupulously breaks around historical pavements and trees in the park. It closes the original „U“shaped disposition creating a connection of west and east wing. Bridge is, thus, the main design of architectural concept which, in its figurative meaning, means lancet unstick of a mass itself ensuring smooth drawn of a historic park and its visitors into the newly built inner courtyard. This intimate and at the same time open for the city space is an impressive scenery where it is easy to find the theme of windows, lancet curves, contrasts and bridges.

MILAN

17.FONDAZIONE FELTRINELLI_18.GALLARATESE HOUSING D BLOCK_

19.UNIVERSITY LUIGI BOCCONI

Štát_State	Taliansko
Región_Region	Lombardy
Rozloha_Area	181,76 km2
Počet obyvatel'ov_Population	1 366 037 (2017)

17_FONDAZIONE FELTRINELLI

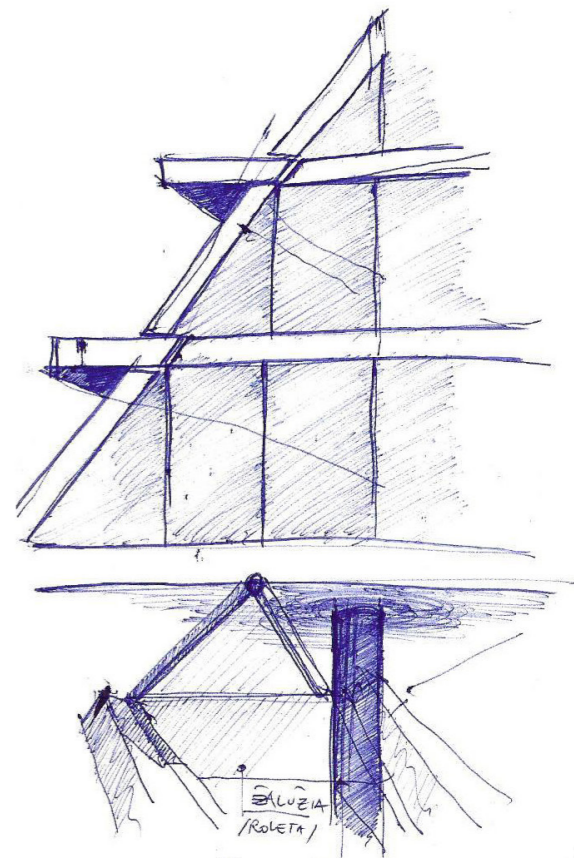
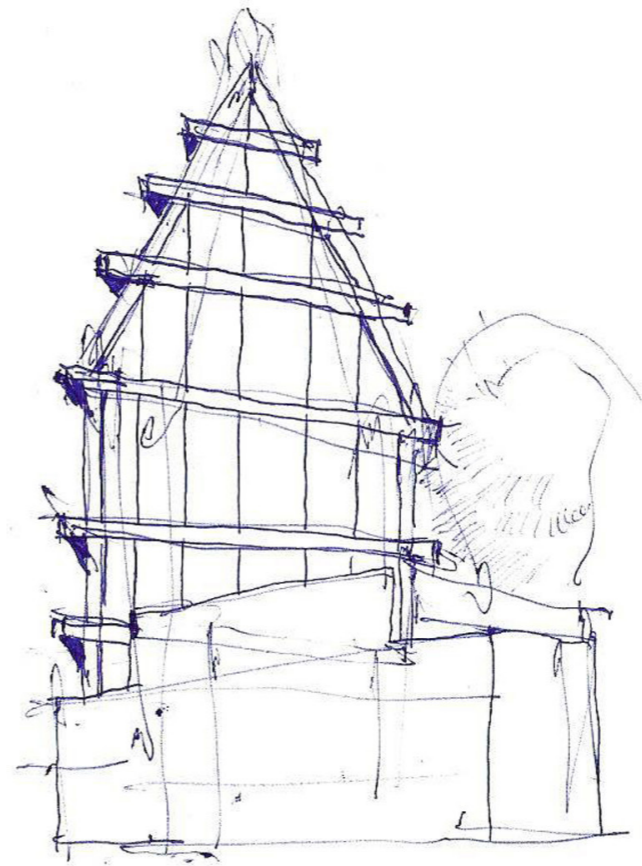
Herzog de Meuron_2016

Polyfunkčný objekt zastrešuje súčasne viacero priestorov rôznych funkcií a to konkrétne inštitúciu Fondazione Giangiacomo Feltrinelli, jedno z najuznávanejších neakademických výskumných centier na svete. Vlastní veľké množstvo historických dokumentov z oblasti ekonomiky, politiky a humanitných vied. Nový objekt inštitúcie, ktorý sme navštívili v Miláne má špecifický cieľ – má fungovať ako platforma pre štúdium, hub – miesto na stretávanie a diskusiu, miesto pre výskum súkromných aj verejných inštitúcií, študentov univerzít, výskumných tímov a pod. V objekte sa nachádzajú aj kaviarne, obchody, kníhkupectvo, knižnica, multifunkčné priestory pre štúdium, diskusie a prezentácie. Autorom novej budovy Fondazione je švajčiarska architektonická kancelária Herzog de Meuron. Zakladatelia, Jacques Herzog a Pierre de Meuron, sú nositeľmi Pritzkerovej ceny, najvyššieho svetového ocenenia za architektúru. Samotný objekt pôsobí na prvý pohľad dominantne a sebavedomo. Tento dojem zanecháva v okoloidúcom silná lineárna figúra objektu, ktorá sa vo svojom pôdorysnom tvare nemení v celej dĺžke mestského bloku. K extrémnej štíhlosti trinásť metrov pri dĺžke 188 metrov inšpirovali architektov rudimentárne a zároveň kolosálne milánske budovy ale aj rurálne objekty Lombardie. Rovnako sa nemení ani jej rezová geometria – je to výrazná, čistá, archetypálna figúra so sedlovou strechou. Stavba je ukázkovým príkladom použitia sily repetície v architektúre. Linearita objektu, jej proporcie a diagonálne vyosenie čelných fasád, rovnako ako aj diagonálne prerezanie lineárneho objemu nie je náhodné, akoby sa mohlo na prvý pohľad zdať. Vývoj návrhu totiž ovplyvnil historický výskum a analýza daného pozemku v severnej časti centra Milána. Priestorová organizácia Porta Volta vedie k pôvodnému smerovaniu Mura Spagnole, mestskému opevneniu zo 16. storočia, kde sa nachádza posledná zo série mestských opevnení, ktoré definovali okraje vtedajšieho mesta. Po otvorení bašty v 19. storočí sa stala Via Alessandro Volta novou prominentnou urbanistickou kompozičnou osou nadväzujúcou na historické centrum. Lineárna figúra objektu je reminiscenciou na historické mestské hradby a prázdnota priestoru pripomína devastáciu, ktorú mesto utrpelo počas druhej svetovej vojny. Zo strany ulice tvorí objekt bulvár, na ktorom sa nachádzajú kaviarne, obchody a iná vybavenosť a z druhej strany sa pred objektom rozprestiera veľkorysý verejný priestor plný zelene.

The multifunctional building covers several spaces of various functions at the same time, namely the Fondazione Giangiacomo Feltrinelli, one of the most recognized non-academic research centres in the world. It owns a large number of historical documents in the fields of economics, politics and humanities. The new building of this institution we visited in Milan has a specific goal – to act as a platform for study, hub – a meeting and discussion place, a place for research by private and public institutions, university students, research teams and so on. In this place, you can find cafeterias, shops, bookshops, library, multifunctional objects for study, discussion and presentation. The author of the new Fondazione building is a Swiss architectural office Hezog de meuron. The founders, Jacques Herzog and Pierre de Meuron, are the Pritzker prize winners – the highest architecture award in the world. The object itself looks dominant and confident at first sight. This impression in passers-by is caused by a strong linear figure of the object which remains unchanged in its ground floor shape along the whole city block. The inspiration for the architects to create extremely thin 13m wide and 188m high building was rudimentary and at the same time colossal buildings in Milan as well as a rural object of Lombardy. Its cutting geometry remains unchanged, too – it is a strong, clear, archetypal figure with a saddle roof. This building is a great example of using the strong repetition in architecture. The linearity of an object, its proportion and diagonal misalignment of front facades as well as diagonal pruning a linear object is not as random as it might first seem. Development of design has been influenced by historical research and analysis of the given land in the north part of central Milan. Spatial organization of Porta Volta leads to the original routing of Mura Spagnole, city fortification from 16th century, where is located the last one from the series of city fortifications defining the borders of the old city. After the opening of the bastion from the 19th century, Via Alessandro Volta became a new prominent urban compositional axis following the historical centre. Linear figure of the object is a reminiscence of the historical city walls and the emptiness of a space reminds a devastation the city during the world war II. From the street side, the object is created by a boulevard with cafeterias, shops and other amenities and from the other side there is a generous public space full of greenery.

18_ GALLARATESE HOUSING D BLOCK

Aldo Rossi & Carlo Aymonino_1972

V časoch povojnovej krízy sa prijala rada plánov na výstavbu nových komunít na periférii mesta Miláno, konkrétne v jeho severnej časti. Jedným z takýchto počínov bol projekt Gallarate 2, za ktorý bol zodpovedný architekt Carlo Aymonino. Z tohto bytového komplexu navrhoval jeho štyri bloky a na piaty blok prizval k spolupráci architekta Alda Rossiho. Obaja architekti predtým spolu pracovali mnoho rokov na architektonickom výskume a ich záujem nespočíval v solitérnej architektúre, ale v mestských komunitách s radom funkcií. Boli zástancovia myšlienky, v ktorej je dizajn logickým rozšírením historických precedensov. Napriek tomuto faktu ich premýšľanie pri tvorbe a realizácii stavieb bolo diametrálne rozdielne a vznikol tak silný konflikt štýlov, ktorého názorným príkladom sa stal aj Gallarate Housing. Bol prvým bytovým komplexom, ktorý architekt Aldo Rossi navrhol a odvtedy mal možnosť projektovať mnoho budov rezidenčného charakteru od individuálnych domov po apartmánové domy a hotely. Jeho blok D, stojaci osamote, je svojou simplicitou v silnom kontraste s ostatnými budovami, ktoré sú extrémne zložité a typologicky pestré. Budovu tvoria dve časti spojené v prostriedku prostredníctvom verejného priestranného schodiska, ktoré je v dialógu so skupinou štyroch nadrozmerých okrúhlych stĺpov. Prístup do bytov je cez balkónové chodby, ktoré sú prístupné na piatich miestach z verejnej pasáže. Celá budova bola navrhovaná s vedomím, že neskôr môže svoju funkciu zmeniť. Jej abstraktný výraz neodzrkadľoval žiadny typologický druh. Aldo Rossi pracoval s architektonickými formami, ktoré sa vyvinuli v minulosti veľmi svojským a talentovaným spôsobom. Rešpektoval ich a implementoval do svojich stavieb, aby tak udržal harmóniu s históriou mesta. Ústrednou témou jeho čisto bielej, 200 metrov dlhej budovy, ktorá stojí paralelne s blokom B, je bezpochyby repetícia a jednoduchosť. Všetky viditeľné prvky sú štrukturálne, bez dekóru, ktorý by odvracal pozornosť od rady opakujúcich sa okien a stĺpov. Budova plne odráža presvedčenie, nápady a filozofiu architekta. Tesne po jej dokončení síce zožala vlnu negatívnej kritiky, prirovnávajúcej ju k neo-fašistickej politickej agende, avšak dnes je obdivovaná pre svoju nadčasovosť a inšpiruje radu súčasných architektonických kancelárií.

In times of a post-war crisis, a number of plans to build new communities on the outskirts of Milan, specifically in the northern part, were created. One such project was the Gallarate 2 project under the responsibility of an architect Carlo Aymonino. From this apartment complex, he designed its four blocks and for the fifth block, he invited the architect Aldo Rossi to cooperate. Both architects had worked together on architectural research for many years and their interest was not in solitary architecture but in urban communities with many functions. They were proponents of the idea in which design is a logical extension of historical precedents. Despite this fact, their thinking in the design and construction of buildings was diametrically different and there was a strong conflict of styles an illustrative example of which became the Gallarate Housing. It was the first apartment complex designed by architect Aldo Rossi and has since then been able to design many residential buildings ranging from individual homes to apartment houses and hotels. Its block D standing alone is in its simplicity in strong contrast to other buildings that are extremely complex and typologically colourful. The building is made up of two parts connected by a public spacious staircase which is in dialogue with a group of four oversized round columns. Access to the apartments is through balcony corridors which are accessible in five places from the public passage. The entire building was designed to later change its function. Its abstract expression did not reflect any typological form. Aldo Rossi worked with architectural forms that had developed in a very individual and talented way. He respected and implemented them in his buildings to maintain harmony with the history of the city. The central theme of its pure white 200-meter-long building, parallel to block B, is undoubtedly repetition and simplicity. All visible elements are structural with no décor that would distract from a series of repeating windows and columns. The building fully reflects the architect's beliefs, ideas and philosophy. Immediately after its completion, it has received a wave of negative criticism comparing it to the neo-fascist political agenda but today it is admired for its timelessness and inspires a number of contemporary architectural offices.

19_ UNIVERSITY LUIGI BOCCONI

Grafton architects_2008

Univerzita Bocconi je súkromná univerzita v Miláne, ktorá ponúka vzdelanie v oblastiach ekonómie, manažmentu, politológie, práva a verejnej správy. Objekt, ktorý sme v rámci Archtripu navštívili je najnovším objektom univerzitného kampusu. Objekt navrhli írské architektky Shelley McNamara a Yvonne Farrell, držiteľky viacerých ocenení, ako napríklad RIBA International Prize, Silver Lion Award a konkrétne za objekt Bocconi University dostali prestížne ocenenie World Building of the Year, 2008 a taktiež nomináciu na Mies van der Rohe 2009.

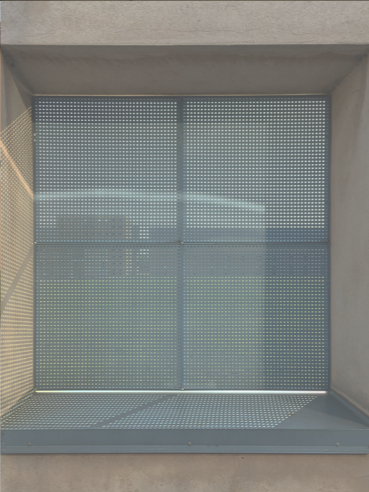
Objekt má mimoriadne mohutný sebavedomý objem, ktorý dramaticky vstupuje do svojho bezprostredného okolia. Na prvý pohľad brutalistická stavba pôsobí nepriepustne a pevne, avšak navzdory svojmu monumentálnemu objemu sa na svojom nároží elegantne a nenásilne vznáša nad verejným priestorom. V objeme vystupujúcom nad nárožie sa nachádza hlavné auditórium, ktoré má veľkorysý zhromažďovací priestor, ktorý je cez sklenenú fasádu pod auditóriom presvetlený a viacúrovňovo komunikuje s exteriérom. Podvihnutím hmoty a vytvorením vizuálneho kontaktu sa univerzita symbolicky, ale aj doslova stáva súčasťou verejného diania mesta.

Interiér objektu je mimoriadne priestorovo bohatý, ukrýva viaceré veľkorysé vertikálne a horizontálne komunikácie, ktoré sú riešené veľmi triezvo, racionálne a elegantne. Cez plnú hmotu základnej siluety objektu prestupujú átriá a svetlíky, ktoré prirodzeným svetlom presvetľujú celý interiér. Objemové riešenie môže na prvý pohľad svojím surovým výrazom, silnou formou a viacúrovňovým členením pripomínať brutalistickú architektúru 20. storočia konkrétne napríklad aulu TU Delft v Holandsku, ktorú sme navštívili na jednom z predošlých Archtrip-ov, priestorovo členený Slaughterhouse v Shanghai využívajúci svoje „air-bridges“ prestupujúce celou výškou objemu, či legendárny londýnsky Barbican. Monochromatický šedý vnútorný priestor tvorí neutrálne pozadie pre aktivity študentov, pre ich život a taktiež necháva vyníeť výraznému súčasnému umeniu, ktoré je v objekte všadeprítomné.

Bocconi University is a private university in Milan offering an education in the fields of economy, management, politics, law and public administration. The object we have visited during Archtrip is the newest object of a university campus. It was designed by Irish architects Shelley McNamara and Yvonne Farell, multiple award holders such as RIBA International Prize, Silver Lion Award and especially for a Bocconi University objects the received a prestigious award World Building of the year 2008 and also a Mies van der Rohe 2009 nominee. The object has an extremely powerful confident volume dramatically entering its surrounding. What could at first seem as a brutalist, impermeable and firm structure is, however, despite its monumental volume, a building that elegantly and non-violently floats over the public space. In the volume rising above the corner is located the main auditorium which has generous assembly space lighted under the auditorium through glass façade and communicates with the exterior on multi-levels. By lifting the matter and creating the visual contact, the university has symbolically but also literary became the part of public events in the city. The interior of the object is extremely rich in space hiding a variety of generous vertical and horizontal communications which are designed rationally and elegant. Through the full mass of the object's basic silhouette runs atriums and transoms lightening thus the whole interior. The volume solution with its rough look, strong form and multilevel division may remind us a brutalist architecture of the 20th century, specifically TU Delft hall in the Netherlands which we have visited during our previous Archtrips; spatially structure Slaughterhouse in Shanghai using its air-bridges permeating the entire high of volume or legendary London Barbican. Monochromatic grey inner space creates a neutral background for student's activities, for their life and also it lets shine outstanding nowadays art which is ubiquitous in the object.

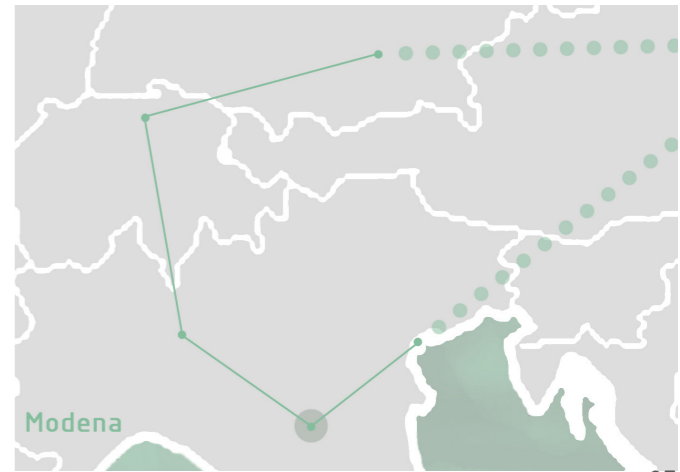

MODENA

20.SAN CATALDO CEMETERY_21.ENZO FERRARI MUSEUM

Štát_State	Taliansko
Región_Region	Emilia-Romagna
Rozloha_Area	183,19 km2
Počet obyvateľ'ov_Population	185 273 (2018)

20_ SAN CATALDO CEMETERY

Aldo Rossi_1971 - 1976_1980 - 1988

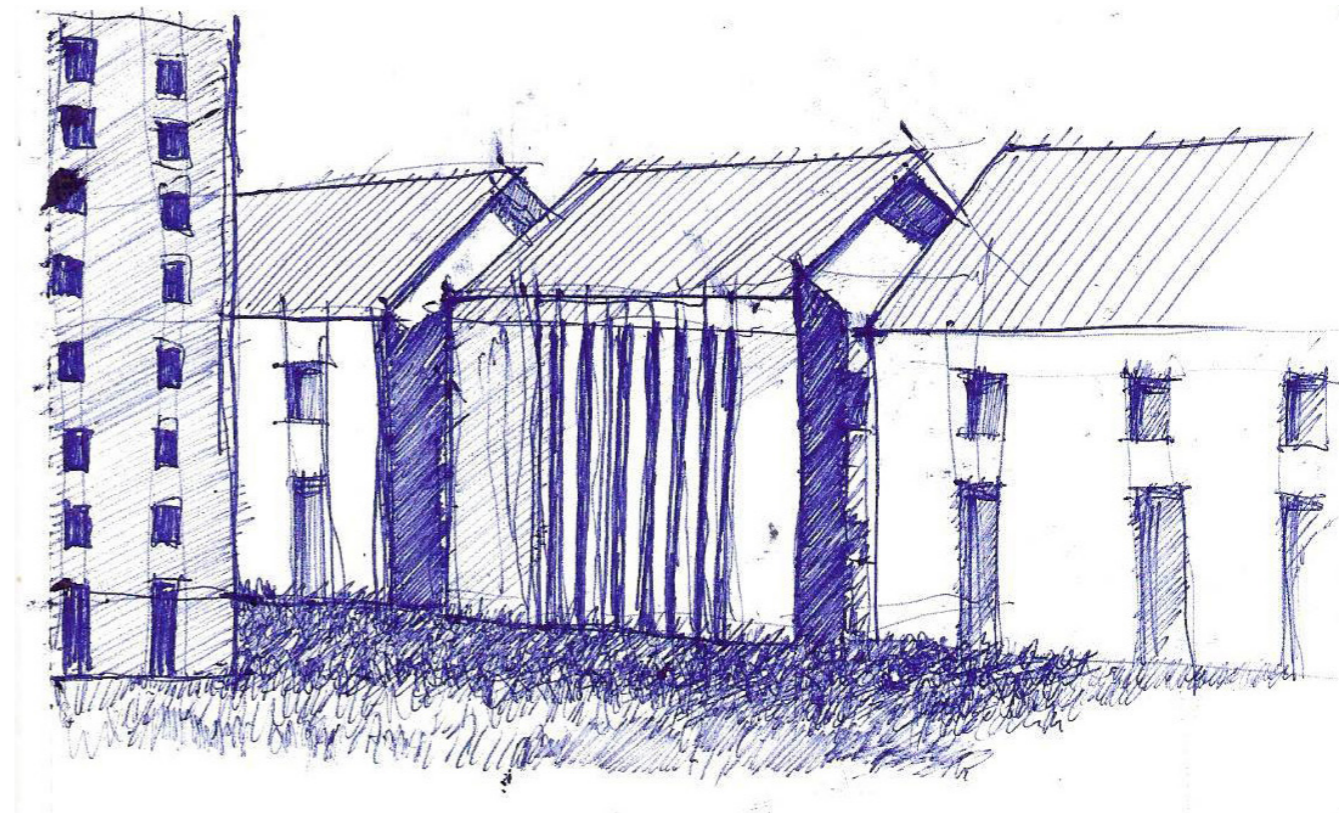

Niet pochýb o tom, že cintorín San Cataldo v Modene je majstrovským dielom a vyjadrením filozofie a poetiky jeho autora Alda Rossiho. Mnohými je považovaný za prvý a najdôležitejší postmodernistický počín a zaručene patrí do dejepisu architektúry. Aldo Rossi, taliansky neo-racionalistický architekt a návrhár, laureát Pritzkerovej ceny či režisér benátskeho Bienále architektúry, sa vo svojej tvorbe vyhýbal trendom a tvoril podľa vlastných pravidiel. Talentovaným spôsobom pokračoval v odkaze klasicistickej architektúry bez pragmatického citovania jej prvkov. Je známy svojou teóriou miest a zmyslom pre architektonickú kresbu. Úlohou zadania cintorína v Modene bolo rozšírenie existujúceho pohrebného komplexu z polovice 19. storočia. V súťaži jeho návrh získal prvú cenu a realizácia začala v roku 1978. Do dnes nie je jeho úplná podoba hotová a podstatná časť návrhu chýba. Celý verejne prístupný areál má simplicitný charakter so striktným ráciom. Priestorová myšlienka je definovaná obdĺžnikovou bordúrou, ktorú tvorí trojposchodová lineárna budova, a zo severnej strany elementárny tvar steny s opakujúcim sa prvkom okna. Koncepcia všetkých objektov v areáli sa vo svojej pôdorysnej siluete približuje skeletu ľudského tela. V jeho návrhu sa na stredovej pričnej osi nachádza valcovitý objekt masového hrobu, na ktorý nadväzuje súbor triangulárne sa zbiehajúcich hmôt, ktorý je analógiou na rebrovú časť kostry. Tento akt vyvrcholíuje kubistickou sošnou hmotou s výraznou farebnou diferenciaciou, ktorá je zo spomínaných častí ležiacich na pričnej osi jedinou zrealizovanou. Tento kubus s množstvom otvorov v pravidelnej mriežke z exteriéru pôsobí jasne, čitateľne a je identický zo všetkých štyroch strán. Z vnútra so stovkami buniek pre pozostatky, otvorenými galériami, schodišťami a neprestrešeným nádvorím pôsobí až zvláštne hravo a zložito. Architekt v areáli vedome narába s myšlienkou prázdna, pomocou ktorej vnáša do svojho tichého mesta mŕtvych silnú melanchóliu. Celkom iste bolo jeho cieľom vytvoriť nadčasové dielo s citlivým atmosférickým zážitkom. Rytmizujúci štruktúrny poriadok je jasným dôkazom autorovho rukopisu a príbeh, ktorý dokázal napísať prostredníctvom elementárnych architektonických prvkov a úprimnej materiality, určite zamáva každým, kto mesto mŕtvych navštívi.

There is no doubt that the San Cataldo cemetery in Modena is a masterpiece and an expression of the philosophy and poetics of its author Aldo Rossi. It is considered by many to be the first and most important postmodernist achievement and it is certainly a part of the history of architecture. Aldo Rossi, an Italian neo-rationalist architect and designer, Pritzker Prize laureate and director of the Venice Biennale of Architecture, avoided trends in his work and created according to his own rules. In a talented way, he continued to refer to Classicist architecture without pragmatic quoting of its elements. He is known for his theory of cities and his sense of architectural drawing. The task of commissioning a cemetery in Modena was to extend the existing funeral complex from the mid-19th century. In the competition, his design won the first prize and implementation began in 1978. To the present date, its form is not complete and a substantial part of the design is missing. The whole publicly accessible area has a simplistic character with a strict ratio. The spatial idea is defined by a rectangular border formed by a three-storey linear building and from the north side by an elementary wall shape with a repeating window element. The concept of all objects in the area in its ground plan reminds the skeleton of the human body. In his design, there is a cylindrical mass grave object on the central transverse axis followed by a set of triangular converging masses which is an analogue to the rib part of the skeleton. This act culminates in a cubist sculptural mass with a distinctive colour differentiation which is the only realised one of all the other parts on the transverse axis. This cuboid with its many openings in a regular grid from the exterior looks clear, legible and is identical from all four sides. From the inside, with hundreds of cells for human remains, open galleries, staircases and an unshelled courtyard seem strangely playful and complex. The architect on the premises consciously handles the idea of emptiness by means of which he brings melancholy into his silent city of the dead. His aim was to create a timeless work with a sensitive atmospheric experience. The rhythmic structural order is a clear proof of the author's manuscript and the story he has written through elementary architectural elements and sincere materiality certainly moves everyone who visits the city of the dead.

21_ENZO FERRARI MUSEUM

Future Systems, Shiro Studio_2012

Meno Enza Ferrariho sa dodnes spája s rýchlosťou, adrenalínom, jeho vlastnou úspešnou značkou športových automobilov, no v neposlednom rade s mestom Modena. Modena je jeho rodom a jedným z miest, kde v neskoršom období, v blízkosti svojich tovární, žil svoj utiahnutý život. Vo veku 90 rokov ukončil svoju životnú púť v meste Maranelle. Na Enzovu pamiatku bolo v Modene – hneď vedľa budovy z 30. rokov minulého storočia (patriacej jeho otcovi) postavené múzeum. Pôvodná budova v minulosti slúžila ako dom s dielňou. Jej obnova spočívala v odstránení prístavieb a v kompletnej rekonštrukcii – až na dve vnútorné stužujúce kostry, ktoré boli navrhnuté z dôvodu potreby zabezpečenia tuhosti budovy pri seizmických otrasoch. V predmetnej budove sa v súčasnosti nachádza moderný systém zobrazovania výstavy, ktorá vyobrazuje Enzov život. Digitálne projekcie, trojrozmerná biografia, či organická krajina v interiéri sú súčasťou súčasného sprostredkovania informácií s historickým pozadím. Inak tomu nie je ani v novostavbe, kde moderné technológie a samotné výrazové prostriedky budovy nesú takmer technokratické črty. Primárna hmota vychádza z vernej citácie kapoty automobilu aj s desiatimi zárezmi v streche, ktoré symbolizujú prívod vzduchu pod kapotu. V skutočnosti slúžia na prirodzené vetranie a osvetlenie budovy. Na výrobu organickej strechy boli prizvaní výrobcovia lodí, ktorí pracujú s ohýbaným hliníkom vo väčších plochách. Žltá farba vo farebnom prevedení je príznačná ako pre logo Ferrari, tak aj pre mesto Modena. Celkový výraz nového objektu vyznieva okázalo, no architekt Kaplický sa napriek ambicióznemu projektu zachoval k existujúcej budove pokorne. Dôkazom je aj maximálna výška 12 m, ktorá je rovnaká, ako výška bývalého sídla Ferrariho rodiny. Zároveň sa snaží hmotu zo strany čela historickej budovy potlačiť, čím vzniká parabolický pôdorysný tvar s transparentnou plochou, ktorej odrazivosť umocňuje dojem z pamiatky. Hmota rešpektuje aj blízke okolie, kde objem budovy prechádza zo strešnej roviny plynulo do terénnej vlny a stráca sa pod zemou. V budove je využívaná geotermálna energia na vykurovania a chladenie aj vďaka časti budovy, ktorá je pod terénom. Interiér objektu je koncipovaný tak, aby sa návštevník dostal postupne nižšie až do podzemia, kde sa nachádza otvorený výstavný priestor. Biely povrch v priestore pôsobí jednoliato a je nenásilnou kulisou pre 21 automobilov, ktoré sa pyšne blyštia na svojich podstavcoch na slávu Enza Ferrariho.

The name of Enzo Ferrari is still associated with speed, adrenaline, his own successful sports car brand but not least with the city of Modena. Modena is his birthplace and one of the places where he later lived his tight life near his factories. At the age of 90, he ended his life journey in Maranello. A museum was built as a memorial to Enzo in Modena - next to the building from the 1930s (owned by his father). The original building used to be a house with a workshop. Its restoration lied in the removal of extensions and complete reconstruction - except for two internal reinforcing structures which were designed to ensure the stiffness of the building during seismic shocks. The building now houses a modern display system that depicts Enzo's life. Digital projections, three-dimensional biographies and organic landscape in the interior are part of the simultaneous provision of information with a historical background. It is not different in a new building where modern technologies and the expressive means of the building bear almost technocratic features. The primary mass is based on a faithful quotation of the hood of the car with ten notches in the roof symbolizing the air supply under the hood. They serve the natural ventilation and lighting of the building. Shipbuilders working with bent aluminium in larger areas were invited to produce organic roofs. The yellow colour is characteristic for both the Ferrari logo and the city of Modena. The overall expression of the new building seems spectacular but despite the ambitious project architect Kaplicky has was humble to the existing building. The evidence is also the maximum height of 12m which is the same as the height of the former residence of the Ferrari family. At the same time, it tries to suppress the mass from the front of the historical building, creating a parabolic ground plan with a transparent surface the reflection of which enhances the impression of the monument. The mass also respects the nearby surroundings where the volume of the building passes from the roof plane into the terrain wave and disappears underground. The building uses geothermal energy for heating and cooling also thanks to the part of the building that is below the ground. The interior of the building is conceived so that the visitor will gradually get lower to the underground where the open exhibition space is located. The white surface in the space looks united and is a non-violent backdrop for 21 cars that proudly glitter on their pedestals to the glory of Enzo Ferrari.

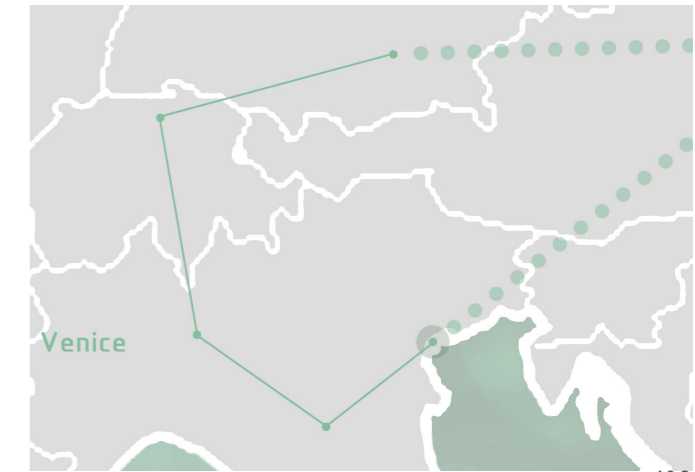

VENICE

22.BIENALE 2018_free space

Štát_State	Taliansko
Región_Region	Veneto
Rozloha_Area	415,9 km2
Počet obyvateľ'ov_Population	261 321 (2018)

22_BIENALE 2018_free space

Yvonne Farrell + Shelley McNamara_2018

Yvonne Farrell a Shelley McNamara nazvali 16. medzinárodnú výstavu architektúry "*Freespace*" a svoju voľbu vysvetlili nasledujúcimi slovami:

"*Freespace* describes a generosity of spirit and a sense of humanity at the core of architecture's agenda, focusing on the quality of space itself.

Freespace focuses on architecture's ability to provide free and additional spatial gifts to those who use it and on its ability to address the unspoken wishes of strangers.

Freespace celebrates architecture's capacity to find additional and unexpected generosity in each project – even within the most private, defensive, exclusive or commercially restricted conditions.

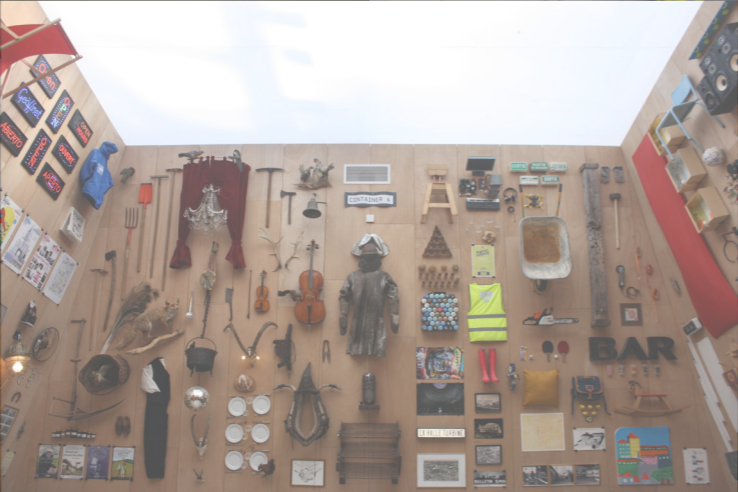
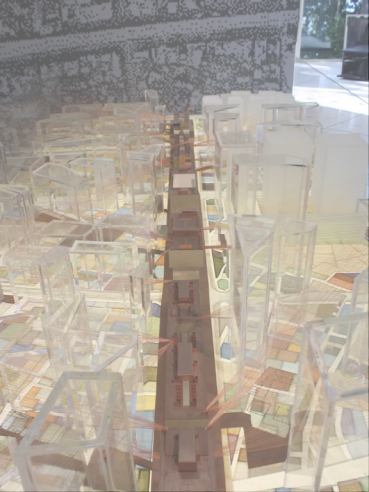
Freespace provides the opportunity to emphasise nature's free gifts of light – sunlight and moonlight, air, gravity, materials – natural and man-made resources.

Freespace encourages reviewing ways of thinking, new ways of seeing the world, of inventing solutions where architecture provides for the well being and dignity of each citizen of this fragile planet.

Freespace can be a space for opportunity, a democratic space, un-programmed and free for uses not yet conceived. There is an exchange between people and buildings that happens, even if not intended or designed, so buildings themselves find ways of sharing and engaging with people over time, long after the architect has left the scene. Architecture has an active as well as a passive life.

Freespace encompasses freedom to imagine, the free space of time and memory, binding past, present and future together, building on inherited cultural layers, weaving the archaic with the contemporary."

Vstup do autentického priestoru a priamy kontakt s architektúrou bol pochopiteľne tým najdôležitejším dôvodom našej cesty. Ako vždy, vzniklo množstvo fotografií a táto publikácia je naplnená skvelým výberom autorských záberov. Vysoká kvalita obrázkov sa tu už stala tradíciou. Zároveň je dobre, že zostavovatelia knihy položili dôraz aj na textové reflexie účastníkov archtripu. Popri vyváženom pomere fotografií a komentárov by som pri jednotlivých prezentovaných objektoch ocenil aspoň malú grafickú schému situácie.

V hustom programe obhliadok vznikali občas rýchle kreslené záznamy z jednotlivých miest. Kreslili viacerí a teším sa, že autori knihy siahli po niekoľkých výborných ukážkach. Bolo by príjemné, keby v budúcnosti mohlo byť aspoň niektoré zastavenie archtripu o niečo dlhšie a vznikla by plánovaná „skic-pauza“. Takýto zámer by mohol raz priniesť peknú úrodu. Ved', ako vraví holandský profesor Michiel Riedijk, kresba je architektov raison d'être.

Ako každý druhý rok, posledným zastavením archtripu bolo Benátske bienále. Vďaka zostavovateľom scenára naša cesta do Benátok viedla cez univerzitný komplex v Miláne, ktorého autorkami sú Yvonne Farrell a Shelley McNamara, kurátorky Biennale Architettura 2018. Listujem v knihe a premietam si v duchu jednotlivé miesta z našej cesty. Spontánne sa mi vynárajú z pamäti esenciálne komentáre host' prof. Pavla Paňáka. O niečo neskôr, po návrate domov, predstavil nám na škole svoju osobnú reflexiu venovanú samotnému 16. ročníku Bienále v Benátkach. Nebola to však bodka za našou cestou. Tá prichádza až teraz v podobe tejto knižky, rovnako intenzívnej, ako bol samotný archtrip.

Ing. arch. Michal Bogár

Entering an authentic space and having direct contact with architecture was, of course, the most important reason for our journey. As always, many photographs have been taken and this publication is filled with a great selection of author's shots. High image quality has already become a tradition. At the same time, it is good that the authors of the book have also emphasized the textual reflections of the Archtrip participants. In addition to the balanced ratio of photos and comments, I would appreciate at least the small graphic scheme of the situation for each presented object.

In a dense tour program, fast drawn notes from individual locations were occasionally created. Many participants drew them and I am glad to see that the authors of the book have reached for some excellent demonstrations. It would be nice if in the future at least some of the stoppings during the Archtrip could be a little longer and the planned "sketch-pause" would occur. Such an intention could one day be beneficial. After all, as the Dutch professor Michiel Riedijk says: "The drawing is the architects raison d'être."

Like every other year, the last stop of the Archtrip was the Venice Biennale. Thanks to the administrators, our trip to Venice led through a university complex in Milan by Yvonne Farrell and Shelley McNamara, curated by Biennale Architettura 2018. I flip through the book and reflect on my mind the individual places from our journey. I spontaneously emerge from my memory the essential guest comments by prof. Pavel Paňák. A little later, after returning home, he showed us at school his reflection on the 16th annual Biennale in Venice. But it was not a final dot after our journey. This comes only now in the form of this book, as intense as the Archtrip itself.

Ing. arch. Michal Bogár

Kultivovanie kontextu ...

Archtripu som sa zúčastnila v tomto roku po prvý krát a musím konštatovať, že som bola príjemne prekvapená jeho odbornou úrovňou. Bohatý výber architektonických diel sledoval určitú líniu nielen z hľadiska typologického ale najmä priestorového a výrazového. Spravidla minimalisticky koncipované diela boli charakteristické tým, že jasne a kultivovane reagovali na kontext. Známa dualita alt-neu, ako programová reakcia na obnovu narušených historických miest, je základným motívom pre ich programové scel'ovanie.

Odborno-populárna publikácia sa snaží zachytiť atmosféru navštívených miest najmä prostredníctvom fotografií, ktoré majú často až umelecký charakter. Za pochvalu stoja aj skice, ktoré vhodne dopĺňajú publikáciu. Možno by stálo za zváženie v budúcnosti venovať viac pozornosti dôslednejšej grafickej prezentácii jednotlivých diel najprv z hľadiska urbanistického, architektonického až po detail. Jednotlivé diela by sa tak prezentovali podobným spôsobom a boli by porovnateľné.

Pozitívne ohlasy na Archtrip sa ukázali ako opodstatnené a verím, že sa máme na čo tešiť aj v budúcnosti.

doc. Ing. arch. Jana Gregorová, PhD.

I have participated in Archtrip for the first time this year and I have to say that I was pleasantly surprised by its professional level. A rich selection of architectural works followed a certain line not only from the typological point of view but also from the spatial and expressive one. Works of a minimalist design were mostly characterized by a clear and sophisticated response to the context. The well-known duality of alt-neu as a programmatic response to the restoration of disturbed historical towns is an essential motive for their programming.

The professionally popular publication seeks to capture the atmosphere of visited places mainly through photographs which are often almost artistic. Praiseworthy are sketches as well that complement the publication. In the future, it would be worth considering to pay more attention to a more consistent graphic presentation of individual works, from the urban, architectural to the detail point of view. The individual works would thus be presented similarly and able to be comparable.

Positive responses to Archtrip have proved to be justified and I believe we have something to look forward to in the future.

doc. Ing. arch. Jana Gregorová, PhD.

Vďaka Archtripu sme mohli navštíviť krajiny akými sú Švajčiarsko, Nemecko či Taliansko. Poctivo vybrané stavby sme mohli nie len vidieť, ale hlavne spoločne zažiť. Stavby, ktoré sa dostali do užšieho výberu odprezentovaného v tejto publikácii, na nás zapôsobili po vizuálnej aj odbornej stránke. Diela sú rôznych mierok, od veľkých urbanistických konceptov, cez menšie súbory rezidenčných budov až po autonómnych jednotlivcov. Sú to stavby čerstvé, ktoré diktujú najnovšie trendy v architektúre, a tiež také, ktoré vynikajú svojou nadčasovosťou a výborným dizajnom už dlhší čas. Spektrum objektov bolo funkčného aj typologického charakteru. Videli sme radu obytných, školských či kancelárskych budov. Každé dva roky sa celý program vyberá tak, aby skončil v talianskych Benátkach, kde sa pravidelne odohráva jedno z najprestížnejších podujatí v architektonickom svete – Bienále architektúry. Veríme, že aj toto prispieva k výuke, zdokonaľovaniu vizuálneho vnímania priestorov a prehľbovaniu vedomostí z oblasti architektúry, ktoré by mal každý náš absolvent ovládať.

Thanks to Archtrip, we could have visited countries such as Switzerland, Germany or Italy. We could have not only seen honestly selected buildings but mainly experience them all together. The buildings that were shortlisted in this publication impressed us both visually and professionally. Works range from large urban concepts through smaller sets of residential buildings to autonomous individuals. These are fresh buildings that dictate the latest trends in architecture as well as those that have been excelling in their timelessness and excellent design for a long time. The spectrum of objects was both functional and typological. We have seen a number of residential, school or office buildings. Every two years, the entire program is selected to end in Venice, Italy, where one of the most prestigious events in the architectural world – the Biennale of Architecture – takes place regularly. We believe that this also contributes to teaching, improving the visual perception of spaces and deepening the knowledge of architecture that each of our graduates should master.

STU
SvF

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISL
STAVEBNÁ FAKULTA
KATEDRA ARCHITEKTÚRY

9 788089 954032

Vydavateľstvo_Published by_Pre-um, o.z.

Rok vydania_Year of publish_2019

S finančnou pomocou Programu na podporu mladých výskumníkov, STU v Bratislave:

Analýza súčasných trendov kontextuálneho architektonického navrhovania v regiónoch strednej Európy